

ИВАНОВСКИ

УМЕТНИЧКА ГАЛЕРИЈА — СКОПЈЕ

27. 05 — 17. 06 1982

МЕНДЕ ИВАНОВСКИ

30 ГОДИНИ ЛИКОВНО ТВОРЕШТВО

Организација: Уметничка галерија — Скопје

Одговорен уредник: Боро Митриќевски

Каталог: Вера Даниловиќ

Превод на английски: Менка Карапашовска

Ликовно обликување: Јарно Н. Този

Фотографии: Марин Димес

Печати: Графички завод „Гоце Делчев“ — Скопје

Тираж: 300 примероци

Човекот што и се посветил на уметноста неможе да ги избегне првичните опсервации за светот на кој ќе му припаѓа цел живот. Околината на Битола, Хераклеа, множеството старини, испуканите сидови во кои е втисната борбата за егзистенција и опстанок на ова поднебје.

Тој опстанок, упорен до крајно истоштување, но не и до пораз, е одразен во ова творештво, или поточно, тоа е неговата основна претензија и цел.

Менде

Неоспорно е дека сликарството на Методија Ивановски-Менде, со својот поголем или помал придонес во нашата културна средина, добива одредено место во историјата на нашата ликовна уметност. Бидејќи значењето на еден уметник се оценува според вредноста на неговото дело и според улогата што тој ја има во оформувањето на една ликовна средина, Методија Ивановски е сигурно уметник кој не може да го заобиколиме ниту пак да останеме рамнодушни спрема неговиот творечки придонес. Со време, можеби, хронолошката придонес на сеноја една појава ќе биде помалку важна, меѓутоа историската улога е неизоставно врзана за концептуалната страна на делото и претставува пресуден момент во општата констелација на уметноста.

Методија Ивановски е роден во 1929 година во Битола. Основното образование го завршил во родното место, а потоа, како ученик во V клас гимназија и по сугестија на својот професор како талентиран за цртање се прфелил во Средното уметничко училиште во Скопје. Најмлад во сојата генерација, во Учи-

лиштето бил во класата на Нинола Мартиноски. Во многу солидната наставна програма на Училиштето особено внимание му се посветувало на цртежот, така што Ивановски стекнал солидни познавања директно од својот професор.

По завршувањето на Средното уметничко училиште, младиот Ивановски се запишал на Академијата за ликовни уметности во Загреб. Меѓутоа, поради недостигот на наставен кадар бил вратен со декрет од Министерството за просвета на Народна Република Македонија и назначен за наставник по ликовно воспитување во Битола.

Во овој период Ивановски ги удрил темелите на својот сликарски опус. Во уште недиференцираниот ликовен израз доматисовски сензибилитет, Ивановски минувал низ период исполнет со стилски барања и промени. Како во некој страв од празнина, сликите му се исполнети по целата површина, неутрализирајќи ги срогоите својства, а пред се чистотијата и јачината на тонот (Мртва природа 1952).

Веднаш потоа, уште првите контакти со учениците извршија особено влијание врз младиот наставник, фасциниран од големата љубопитност на детската психа, наивноста и искреноста. Посебно бил инспириран од чистиот цртеж на децата, од чистотата на нивното ликовно искажување, свесно приблинувајќи му се и транспонирајќи го во лично изразување. Во својот творечки занес, Ивановски свесно внесува дел од ведрината и спонтаноста на ученичиот ракопис кој подоцна го идентификува до матисовско поеднаставување и редукција на елементите. Неговото сликарство станува колористички интензивно, палетата е чиста и раскошна, фигурата го опфаќа целиот простор на слинатата, наметнувајќи се со својата монументалност. Фигурата ја поставува секогаш во прв план, растроена од излишните детали, статична и свеченоч мирна (Љубов, 1955; Одмор, 1955; Фамилија, 1954).

Методија Ивановски е, значи, прв ликовен педагог во Битола. Потоа доаѓаат Пецо Видимче, Борислав Трајковски, Пере Спировски и Јован Димовски. Тоа се првите учени сликари во градот. Тие заеднички се дружат, дури заеднички бараат и мотиви за сликање во градот и околината. Групно сликаат; а тоа се наедно првите заеднички контакти, кога се раѓа желбата да ја формираат ликовната група ВДИСТ (1955). Во исто време, сликарот Ристо Лозановски го поканил Ивановски да биде член на групата „Денес“ во Скопје, меѓутоа тој не ја прифатил поканата.

Во Битола групата ВДИСТ ги поставува темелите на ликовното дејствување во градот. Јавноста брзо ги прифаќа и како уметници и како луѓе кои со своите ликовни способности го заживуваат и развиваат ликовниот живот во градот. Со формирањето на групата ВДИСТ, по инсистирање на нејзиното членство, Собранието на општина Битола, во 1960 година донесе одлука за основање Уметничка галерија. Во веќе создадената основа за организирано дејствување на современата ликовна уметност во Македонија (со постоењето на ДЛУМ, во кое Ивановски членува уште од 1952 година) групата ВДИСТ со голем ентузијазам и елан го прошири своето дејствување надвор од Македонија. Без оглед на хетерогеноста во ликовните креации на секој уметник јуделно, многубројни се нивните заеднички излагања (Загреб, Белград, Скопје, Битола, Охрид, Прилеп).

Во овие години, Методија Ивановски организира и неколку самостојни изложби, настојувајќи да ја покаже својата индивидуалност и да ја верифицира сопствената вредност. Избирајќи го Загреб како центар на ликовните забиднувања во Југославија, во 1956 година ја отвори својата самостојна изложба во Галеријата на ЛИКУМ. лично смета дека еден таков центар ќе ја определи вредноста на неговото заокружено творештво создадено во претходните неколку години.

Оваа негова изложба беше добро примена, а за неа пишува неколумина ликовни критичари, како: Јован Деполо, Борислав Углен, Радослав Путар и др.

На изложбата позабележителни беа неколку фигутивни композиции: Бал во провинција, 1956; Летна

бавча, 1956; На тераса, 1956; потрети, мртви природи, и пејзажи.

Она што е карактеристично за целата оваа серија слики е хетерогеноста во изборот на тематската преокупација. Уметникот се интересира подеднакво за фигуралната композиција, портретот, мртвата природа и пејзажот. Тој е подеднакво окупiran со улогата на чистиот интензивен колорит, со психолошкото обликување на ликовите, со оформување на композиционата шема, со барање на нови структурални решенија на површината на сликата.

Успехот во Загреб го охрабри уметникот и веќе во 1958 година изложуваше во УЛУС-овата галерија во Белград. На оваа изложба, Ивановски го дополни селективниот избор од изложбата во Загреб но прикажа и голем број нови дела.

Во шеесеттите години творештвото на Методија Ивановски забележува нова скала во барањето на личниот израз. Во желбата да се биде во канонот на модерните стремежи и во чекор со времето, Ивановски почнува да оформува една нова структура во својот ликовен израз. Сега среќаваме сосема ново морфолошко бележење во изразито апстрактно обликуваните композиции (композиција I, II III итн.), за веднаш потоа пак да се врати на парцијално-фигуративното изразување во ново и наративно кажување на мотивот (Молитва пред разделба 1967; Фреска, 1967; Разделено гостоење, 1966).

Во реминисценциите на изминатите години во Битола, Ивановски е одушевен од старата архитектура на градот, старите цркви и манастири, а посебно од ранохристијанската уметност во Хераклеја Линкестис.

Неговата егзалтација кон фреското сликарство, посебно кон структурата што ја прави забот на времето, влагата и патината, одредува една нова концепција во неговото сликарство.

Во емотивната поврзаност кон минатото, духовно кореспондира со византиската ликовна традиција, со традицијата на македонскиот амбиент и фолклор. Сликите постепено се трансформираат во симболични и асоцијативни визии со најразлични структурални орнаменти во некакви метафизички и мистички асоцијации. Во некои донесувања поедини фигурални елементи и портретни претстави ги филопува во делото идентифицирајќи се во извесна смисла со трендот на хиперреализмот, настојувајќи духот и смислата на традицијата да ги приближи до духот и смислата на модерното време. Во својата творечка постапка не е повеќе во наративно описување на објектот, туку настојува со фрагментно изразување визуелната и материјалната структура да ја обликува до нови односи, знакови и симболи.

Целиот тој ликовно метафорички ефект доаѓа од желбата на Ивановски да создаде пред се личен белег, го долгогодишната интенција да се чекори со времето, да се биде свој и да се најде себеси.

Вера Дадиловиќ

The painting of Metodija Ivanovski - Mende has made a considerable contribution to our culture, and as such, it takes an important place in of history the our fine art. The fact that the importance of an artist is judged by the value of his works and the role he plays in the formation of an art environment makes Metodija ivanovski an artist that cannot be passed by or can we be indifferent toward his artistic creative contribution! Although, with time, the chronological priority of a phenomenon will be less importait, but the historical role is inevitable, connected with the conception side of the work and represents a decisive moment in the general art constellation.

Metodija Ivanovski was born in Bitola in 1929, where he completed his elementary education. On suggestion of his professor — he continued his education in the Art High School in Skopje in the class of Nikola Martinoski. Here, particular interest was paid to the drawing so Ivanovski could aquire solid knowledge directly from his professor.

On completion of Art High School, he entered the Academy of Fine Arts in Zagreb But, by decree of the Macedonian Ministry of Education he was appointed as art teacher at Debar and later on in Bitola.

This is the period when Ivanovski was searching for his own style and changes. Being afraid of emptiness his paintings of this period are entirely covered, thus neutralizing the remaining features above all strength of the tone. (Still Life, 1952).

His first contacts with students had particular influence on the young teacher, occupied by the great curiosity of child's psyche, naiveté and sincerity. He is especially inspired b their clear drawing, the clearness of the artistic expression, consciously. Accepting and transposing it to a self expression. In the creative inspiration. Ivanovski consciously brings in freshness and spontanity of students handwriting, which he later identifies with Matesse's simplyfication and reduction of the elements. His paintings become intensive in colour, the palette is clear and luxirious, the figure occupies the entire space of the painting, thus intruding with its monumentality. He always sets the figure first, unloaded from the superflous details, static and solemnly calm. (Love, 1955; Rest, 1955; Family, 1954;).

Metodija Ivanovski is the first art pedagogue in Bitola, folloed by Peco Vidimche, Borislav Trikovski, Pero Spirovski and Jovan Dimovski. They are the first educated painters in the city. They become associated searching together for artistic motives in the city and its surrounding. These were the first joined contacts when the wish to establish the VDIST group was born (1955). At the same time, the painter Risto Lozanoski invided. Metodija Ivanovski to become a member of the group »Denes« (Today), but he did not accepted the invitation.

The group VDIST lays the foundation of the artistic life in Bitola. The public accepted these artists and on their insisting the Assembly of Munisipality of Bitola, by its decision of 1960, established the Art Gallery in Bitola. In the already created base for an organized action of Modern Art in Macedonia (with the existance of DLUM (Macedonian Society of Artists) whose member was Ivanovski from 1952), VDIST extended its activity even outside Macedonia. Regardless of the heterogenity of the artistic creation of each artist, they have had numercus exhibitions in (Zagreb, Belgrade, Skopje, Bitola, Ohrid, Prilep).

In these years, Metodija Ivanovski organized several one-man exhibitions, trying to stress his own individuality and verifying his own validity. Choosing Zagreb as a center of artstic actions in Yugoslavia, he opened his one-man exhibition in LIKUM Gallery in 1966. He thought that a such cultural center will determine the validity of his circled work, created in the previous several years.

This exhibition was well accepted and several art critics wrote about it such as: Jovan Depolo, Zorislav Uglen, Raodslav Putar and others.

On this exhibition several figural compositions were noted: Ball in the Province, 1956; Summer Garden, 1956; Terrace, 1956; portaits, still lifes and landscapes.

The characteristic thing for this paintings was the heterogenous choice of the subject matter and preoccupation. The painter equally paid attention to the figural composition, portrait, still life and the landscape. He was equally occupied by the role of the clear intensive colouring, the psychological formation of the images, the compositional setting, and the search for new structural settings of the painting surface.

The success in Zagreb encouraged him and in 1958 he had an exhibition in ULUS (Society of Serbian Artists) Gallery in Belgrade. Here he presented himself with selected works at the Zagreb exhibition and many new works.

In the 1960's Metodija Ivanovski was searching for a new expression. His wish to be a modern painter and to follow the other artist's styles came true by forming a new structure of his artistic expression. Now, we can see completely new, abstractly formed compositions (Compositions I, II, III, and so on) after it to be back again to the partial figural expression of a new motif narration. (Prayer before Parting, 1967; Fresco, 1967; Being Parted; 1966).

In the reminiscences of past years in Bitola, Ivanovski was excited with the old architecture of the city, the old churches and monasteries, especially with the Early Christian Art of Heraclea and Linkestis.

His exaltation toward fresco painting, especially the structure made by time determined a new conception of his art.

In the emotional connection with past, he spiritually corresponds with Byzantine art traditions, as well as with the tradition of Macedonian environment and folklore. His paintings are gradual transformations of symbolic and associative vision with different structural ornaments and metaphysical and mystic associations. In some experiences he fits in a few figurative elements and portraiture, identifying himself, to a certain point with the Hyperrealism, trying to relate the spirit and thought to that of our modern time. Ivanovski does not describe the object narratively but with a fragmentary expression, he discovers and forms the visual and material structure in a new relationship of signs and symbols.

The entire artistic metaphysical effect comes from his lifelong dream to create personal style and following the time art trends, in order to find himself.

Vera Danilovich

ИВАНОВСКИ МЕТОДИЈА-МЕНДЕ

Роден 1929 година во Битола. Сликарство завршил во уметничката школа и Педагошката академија во Скопје. Студиски боравок во Италија 1954 год. Париз 1957 год. Прага и Братислава 1970 год. Член на ДЛУМ од 1952 год. Член на групата ВДИСТ од 1955 Член на The American artist profssional league inc Сценограф на Телевизија Скопје.

Адреса: Булевар Партизански одреди 97/27 — Скопје

Телефон: 250-542.

METODIJA IVANOVSKI-MENDE

Born in Bitola in 1929. Graduated from Art School and Pedagogical Academy in Skopje. Has made study trips to Italy 1954, Paris 1957, Prague and Bratislava 1970. Member of Macedonian Society of Artists from 1952. Member of the group VDIST from 1955. Member of the American Artists Professional League INC.

Works as a scenographer in Television Skopje.

Address: Bulevar Partizanski odredi 97/27 — Skopje.

Telephone: 250—542

САМОСТОЈНИ ИЗЛОЖБИ

OEN — MAN EXHIBITIONS

1952 г. — Битола I самостојна изложба
— Bitola

1954 г. — Битола II самостојна изложба
— Bitola

1955 г. — Ресен III самостојна изложба
— Resen

1955 г. — Прилеп IV самостојна изложба
— Prilep

1956 г. — Загреб V самостојна изложба — Салон УУКУМ
— Zagreb, LIKUM Salon

1958 г. — Битола VI самостојна изложба уметничка галерија
— Bitola, Art Gallery

1958 г. — Белград VII самостојна изложба салон УЛУС
— Belgrade, Salon of the Serbian Society of Artists

1960 г. — Струмица VIII самостојна изложба уметничка галерија
— Strumitsa, Art Gallery

1962 г. — Битола IX самостојна изложба уметничка галерија
— Bitola, Art Gallery

1967 г. — Скопје X самостојна изложба центар за култура и информација.
— Skopje, Cultural and Information Center

1972 г. — Скопје XI самотојна изложба центар за култура и информации.
— Skopje, Cultural and Information Center

1982 г. — Њујорк галерија на југословенски културен центар — Њујорк.
— New York, Yugoslav press and Cultural Center

ГРУПНИ ИЗЛОЖБИ

GROUP EXHIBITION

1950 г. — Изложба на битолските уметници

— Exhibition of the Artists from Bitola

1952 и 1982 г. — излага на сите изложби на ДЛУМ во Скопје, Белград, Загреб, Јубљана, Копар, Сараево, Марибор, Крушево, Прилеп, Штип, Куманово, Гостивар и други.

and 1982 — Participated in ALL DLUM (Society of Macedonian Artists) Exhibition in Skopje, Belgrade, Zagreb, Ljubljana, Kopar, Piran, Sarajevo, Maribor, Krushevo, Prilep, Shtip, Kumanovo, Gostivar and so on.

1953 г. — Изложба на Битолските и Прилепските художници во Битола и Прилеп.

— Exhibitions of Painters from Bitola and Prilep, Bitola and Prilep

1955 г. — Прилеп—Битола заедничка изложба со Борислав Траиновски.

— Exhibition Together with Borislav Traikovski, Prilep, Bitola

1956 г. — Скопје — Мавровска изложба по повод паднатите жртви во Маврово.

— Skopje, Mavrovo's Exhibition Regarding the fallen Victims of Mavrovo

1957 г. — Скопје I графичка изложба на ДЛУМ

— Skopje, First Graphic Exhibition of the Macedonian Society of Artists

1957 г. — Белград изложба на современа Македонска графика.

— Belgrade, Exhibition of the Macedonian Contemporary Graphic

1959 г. — Скопје 15 год. на ликовната уметност во СР Македонија.

— Skopje, Fifteen Years of Macedonian Art

1962 г. — Битола современа Македонска уметност.

— Bitola, Macedonian Contemporary Art

1965 г. — Струмица изложба на уметничката онленија.

— Exhibition of Strumitsa's Art Colony, Stremitsa

1966 г. — Битола грчка изложба на битолските уметници.

— Bitola, xEhibition of the Artists from Bitola

1968 г. — Скопје изложба ликовна — поетска вечер. Центар за култура и инфор.

— Skopje, Exhibition of Art and Poetry Evening, Cultural and Information Center

1969 г. — Скопје цртежи, гравеви, анварели — музеј на современа уметност.

— Skopje, Drawings, Gauches, Watercolors — Museum of Contemporary Art

1969 г. — Риека југословенска изложба на цртежи модерна галерија.

— Rijeka, Yugoslav Drawings Exhibition, Modern Gallery

1969 г. — Скопје стих, боја, звуци — Центар за култура и информации.

— Skopje, Verse, Color and Sounds, Cultural and Information Center

1969 г. — Скопје 25 години АСНОМ — уметничка галерија.

— Skopje, Twenty-five Years of the National Anti-fascist Liberation Council of Macedonia, Art Gallery

1969 г. — Ферара, Италија Македонска современа уметност.

— Ferara, Italy Macedonian Contemporary Art

1970 г. — Скопје моето најсакано дело — уметничка галерија.

— My Favourable Work, Art Gallery

1970 г. — Париз — Франција салон „DE 70“.

— Paris, France, Salon „DE 70“

1970 г. — Епинал Франција — уметничка галерија.

— Epinal, France, Art Gallery

1971 г. — Охрид шест години на Струмичката колонија — уметничка галерија.

— Ohrid, Six Years of Strumitsa's Art Colony, Art Gallery

1971 г. — Белград НОБ во делата на ликовните уметници на Југославија — Војни музеј.

— Belgrade, Liberation War in the Works of the Yugoslav Artists, Military Museum

1973 г. — Прилеп 100 години на тутунскиот комбинат.

— Prilep, Hundred Years of Tobacco Plant Existence

1973 г. — Скопје Унеско — СЛУЈ 25 год. на меѓународната недела на уметноста.

— Skopje, Unesco, Yugoslav Society of Artists — Twenty Five Years of the International Art Week

- 1974 г. — Скопје жената како инспирација на уметноста Дом ЈНА.
— Skopje, Woman as Inspiration in Art, Yugoslav National Army Cultural Center
- 1975 г. — Титоград — современо македонско сликарство.
— Titograd, Macedonian Contemporary Art
- 1976 г. — Загреб современа Македонска уметност — Салон ФОРУМ.
— Zagreb, Macedonian Contemporary Art, Forum Salon.
- 1976 г. — Скопје изложба на цртежи на ДЛУМ.
— Skopje, Drawings Exhibition of Macedonian Society of Artists
- 1976 г. — Скопје VII графичка изложба на ДЛУМ.
— Skopje, The Seventh Graphic Exhibition of the Macedonian Society of Artists
- 1977 г. — Пореч АНАЛЕ Меѓународна изложбa на сликарство и вајарство.
— Porech, Annal — International Exhibition of Painting and Sculpture
- 1977 г. — Кружна изложба низ Југославија — Антифашистичка борба на Југословените во бившите затвори и концетрациони логори за време на II светска војна во делата на ликовните уметници.
— Circling Exhibition Through Yugoslavia, Antifascist Fight of Yugoslav People in Prisons and Concentration Camp during Second World War in the Works of the Artists
- 1977 г. — Скопје изложба од колекцијата на уметничката галерија од Битола.
— Skopje, Exhibition from the Collection of the Art Gallery — Bitola
- 1977 г. — Скопје Македонската применета уметност денес — Музеј на современата уметност.
— Skopje, Macedonian Applied Arts Today, Museum of Contemporary Art
- 1978 г. — Бања Лука — современа македонска уметност.
— Banja Luka — Macedonian Contemporary Art
- 1978 г. — Скопје, Куманово ДЛУМ цртеж 1978 година.
— Skopje, Kumanovo, Drawings of the Macedonian Society of Artists
- 1979 г. — Суботица Македонска современа графика — уметничка галерија.
— Subotica, Macedonian Contemporary Graphics — Art Gallery
- 1979 г. — Скопје, Куманово, Битола ДЛУМ цртеж 1979 год.
— Bitola, Sixteenth Traditional Art Exhibition 79 — Art Gallery
- 1979 г. — Битола 16 традиционална ликовна изложба 79 — уметничка галерија.
— Bitola, The Fourth May Exhibition of Macedonian Society of Artists
- 1979 г. — Битола 4 мајска изложба ДЛУМ уметничка галерија.
— Skopje, The Tenth Graphic Exhibition of the Macedonian Society of Artists
- 1979 г. — Скопје 10 графичка изложба ДЛУМ.
— Skopje, The Eleventh Graphic Exhibition of the Macedonian Society of Artists
- 1980 г. — Порторож и Скопје Југословенска изложба на ТВ сценографија.
— Portoroz and Skopje, Yugoslav Exhibition of TV Scenography
- 1981 г. — Скопје цртеж ДЛУМ '81
— Skopje, Drawing Exhibition of the Macedonian Society of Artists

СО ГРУПАТА ВДИСТ

EXHIBITIONS WITH THE GROUP VDIST

- 1955—1980 г. Редовно излагање на сите изложби на ВДИСТ во Битола, Охрид, Прилеп, Белград, Скопје, Загреб и други.
1955 — 1980 Regularly Exhibits with this group in All Exhibitions in Bitola, Ohrid, Prilep, Belgrade, Skopje, Zagreb and others.

ГОСТУВАЊА

GUEST TOURS

- 1955 и 1978 год. во Струмичката ликовна колонија
1955 and 1978 in Stremitsa's Art Colony
- 1980 г. — во Боженци — Бугарија ликовна колонија.
1980 — in Bokenci — Bulgarian Art Colony

НАГРАДИ

AWARDS

- 1961 г. — Ноемвриска награда за сликарство на град Битола.
— November Award for Art in Bitola
1971 г. — За најдобра сценографија на театралните игри „Војдан Чернодрински“.
— Award for Best Scenplay at the Voidan Cernodrinski Theatre
1972 г. — Ноемвриска награда за сликарство на град Скопје.
— November Award for Art in Skopje
1977 г. — Скопје награда со диплома за сценографија на фестивалот „Златно Славејче“ — Скопје.
— Award for Scenography at the Zlatno Slavejce Festival in Skopje

Дел од настанатите експонати се наоѓаат по галерии, музеи и приватни збирки во земјата и странство.

His Works can be found in many galleries, museums, and private collections in our country and abroad.

ИЗВЕДЕНИ ЈАВНИ — МОНУМЕНТАЛНИ КОМПОЗИЦИИ СО АК. СЛИКАР ПЕЦО ВИДИМЧЕ ВО 1957 г.

- Фоае хотел „ТРУДБЕНИК“ — Битола
— Хол на осн. училиште „СТИФ НАУМОВ“ — Битола и
— Фоае и кафана „МАКЕДОНИЈА“ — Битола

IMPORTANT MONUMENTAL REALIZATIONS

(realized together with the painter Peco Vidimche) in 1957 Lobby of the hotel »Trudbenik« in Bitola
Hall of eight-year elementary school »Stiv Naumov« in Bitola Lobby and restorant »Macedonia« in Bitola

ИЗВАДОЦИ ОД ЛИКОВНИ КРИТИКИ И РЕЦЕНЗИИ:

РАДИО — БИТОЛА 1952 год. — септември професор — КОНСТАНТИН ПОПОВСКИ

„...Овој млад сликар покажува неоспорен талент, смело бара свој надинвидуален израз. Има оригинално ликовно толкување. Една од неговите главни одлики во колоритот му се слагање на светлотемните тонови. Тоа подредување открива особено настроение. Тој покажува дека умеет да компонира, има инвенција и постапност во нијансирањето...“

„НОВА МАКЕДОНИЈА“ 13. 12. 1953 год.

— ПЕТАР Х. БОШКОВ — професор скулптор (VIII изложба на ДЛУМ) Скопје

„...Не би можеле да да не го спомнеме успехот на младиот уметник Менде Ивановски кој оваа година напреднал многу, карактеризирајќи се со импресионистички дух и чувство за боја. На оваа иложба тој даде две квалитетни слики“.

„ПОЛИТИКА“ 27. 03. 1953 год. — Белград

— П. ВАСИЌ

„...Методија Ивановски је насликао са несумњивим узбуђењето мртву природу са рибама...“

„СОВРЕМЕНОСТ“ бр. 11 и 12 — 1954 год. — Скопје
— ДИМЧЕ ПРОТУГЕР — сликар и ликовен критичар
„...На минатогодишната изложба со „ЕНТЕРИЕР“ не случајно беше забележан а денес на оваа изложба тој располага со силно лирско чувство и колоритна префинетост што ќе му овозможат греку една нужна концентрација да избие во првите редови на оние што се борат за нов и современ ликовен израз кај нас...“

„...Ете тоа се, главно, новите имиња (Б. Лазески, Б. Траиновски, Р. Лозановски, М. Ивановски, П. Мазев, П. Видимче, В. Георѓиев), кои на оваа изложба и доминираат, чии творби помалку или повеќе со поголем или помал успех носат нови моменти и го прикажуваат оној современ ликовен израз, кој кај нас допира и се пробива, современ израз на кој така или инаку му е определена сегашнината. Затоа и со право овие имиња се и претставници на најновата страница на ликовната уметност во Македонија“.

„НОВА МАКЕДОНИЈА“ 26. 03. 1954 год.

— проф. П. ВИДИМЧЕ — акад. сликар (II самостојна изложба).

„...Изборот на мотивите му е широк. Изложува пејсажи, мртви природи, портрети и скици за композиции. Нив им пристапува со љубов и сериозност, барајќи го битното, што го дава широко јасно и со осет. Сликите: „Риба“, „Село кравари“, „Мртва природа III“, „Портрет на селанче“, „Ученичка“ и „Тоголи“ се одликуваат со широчина на спектарот. Бојата доаѓа до полни израз, а конструктивноста и конкретноста ни зборуваат за едно здраво сликарство...“

„НОВА МАКЕДОНИЈА“ — октомври 1956 год. (изложба на ВДИСТ — Битола)

— Т. ИВАНОВСКИ лик., критичар — сликар

М. Ивановски ни ја манифестира неговата приврзаност кон широко сликање. Овој инвентивно компониран цртеж, каде што широката контура е во најсреќна хармонија со уште пошироките плохи „ИСЧИСТЕНИ“ од сенкави детали, ни зборува за ретко определениот сликарски јазик. Тоа се манифестира и со упростеност до стилизација“

„НИН“ бр. 266 од 1956 год.
(изложба ВДИСТ — Белград)

— М. Б. ПРОТИК — дир. на Музејот за современа уметност акад. сликар — ликовен критичар

„...М. Ивановски воли, меѓутим, песничке анегдоте. Слика зимске сцене које делују како успомене из детињства: „Бал у провинцији“ и друге фигуранле композиции напоредо со пределом и мртвом природом. Наклоност ка пунож и здравој обоености, психолошком уобличавању ликова и траншеју равнотеже у композиции као да су засада његове најуочливије особине“.

„БОРБА“ — јануари 1956 год.
(изложба ВДИСТ — Белград)

— МИЛОШ МИЛОШЕВИЌ — ликов. критичар

„...Мотиви којима се Ивановски у своме сликарству бави не подлену никако некој ужој географској локализацији. Очигледно је да је сликарство Матиса одиграло у раду Ивановског важну улогу. Меѓутим, широко насликане гловршине, са чистим и интезивним бојама, никако не значе саме по себи и више ликовне квалитети. Они се много пре могу најти на једној друкчијој слици Ивановског, „Зими“ у којој поред заиста непосредне свежине најзимо и фине хармонизације и тоналитет белих и сивих тонова...“

„ВЈЕСНИК“ — јуни 1956 год. — Загреб
(самостојна изложба во Загреб)

— ЗОРИСЛАВ ВЕЉАН, лик. критичар

„...Ивановски је презаузет проблемом уклапања људског тијела у амбијент који га опкружује, природу или ентеријер. Фигура није код њега случајна плоха, још мање колористичка мрља. То је садржај, примеран субјект. Те односе увијек прати и нена психолошка радња, коју сликар успева да драматизира за чудо малим бројем мимичких ефената. Он гради атмосферу око тих својих личности зналачки и емотивно, с пуним понирањем у збивање, њему сродно и близко: ојачањост граѓанских интеријера, самоћу, лирско љубавно називање, бол због раскида с вољеном женом. И управо у тим моливима, Ивановски је најјачи и најбољи. „Девојка со цвеће“ — једноставна и економична, с горчином на лицу и стравичном усамљеношћу, па „Фамилија“ са својим пустим, досадним недељним послеподневом, које се кристализира на лицима фигура што сједе и с наивном ведром надом младе девојке. Супериорност његових интима особито се уздине код

„Три личности од една љубовна песна“ експресионистичким третманом лица и живом непосредном уверљивошћу израза . . .“

... Особито зеленкасти фонд стоји као тема за себе. Интересантно је напоменути те његове зеленкаце тонове, који носе одјеке сећања на нордијске експресионисте. Ивановски их ради употребљава и постиже драматичност ситуације испуњавајући њима лица многих својих фигура. Склоност арабески и оријенталном интерпретирању плошности ликовна посебно је значајна код М. Ивановског, а понеде („Љубов“) одише импресијом арапских и персијских илустрација из 1001 ноћи.

„НАРОДНИ ЛИСТ“, јун 1956 год. Загреб
(самостојна изложба во Загреб)
— РАДОСЛАВ ПУТАР, ликов. критичар

... То су прикази — фигуранле композиције, портрети, мртве природе и пејсажи. Отворена скала масних боја преокрива готово сва платна, а само се врло ријетко приближава тону — као што на пример у пејсажу „Зиме“. Већ се у неким детаљима мотива наслучује како се извори те палете могу потрагнати на подручју фолклора: у орнаментици оријенталних ћилима, но и сами сплетови боја упућују на то њихово подријетло. Што више, и неки елементи цртежа бит ће да су потекли из геометризираних украса пуког текстила. Ипак, тај утицај није једини који се разабира на платнима Ивановског, није ни једини ни сталан. Јер, дио је ауторова речника, једном више а други пут мање, стилизиран, на неким су платним облици фиксирали напетим линијама, а намази су боје положени плошно, док су на другима мекши, еластични и ближи класичном експресионизму. На опћем плану нашег сликарства повезују га неке нити са познатим појавама новијег времена.

Видљиво је и то како ни Ивановски није остао имун према држима патине средњевековних фресака. И он катнада покушава постичи ефекат њихових трошних површина, али при томе не употребљава сухе боје, него намаз оставља масним. Поред фолклорних угођаја, привлаче га интимне сцене са занесеним шутљивим фигурама. И нека врста наивног симболизма, пројекта еротиком, није му страна. Инсигирација је Ивановског, уосталом, не ријетко литерарна . . .

„НАРОДНИ ЛИСТ“ — јануар 1957 год. — Загреб
(за изложбата на групата ВДИСТ во Загреб)
— РАДОСЛАВ ПУТАР, ликовен критичар

... Фовистички интерес за боју, за гласни звук боје показује се у двије мртве природе М. Ивановског. Но, није цела плоха платна покривена једнако звучним и чистим бојата. У позадинама претежу вишератно преломљени тонови, атак у првом плану, на истакнутом дијелу мотива, оштро звучи црвенило, као на пр. на вази са композиције „Двапати откинато“.

„ВЈЕСНИК“ — 1957 год. — Загреб
(за изложбата на групата ВДИСТ во Загреб)

— ЈОВАН ДЕПОЛО — ликовен критичар

„М. Ивановски тендира извесним матисовским поједностављењима и редукцијама. Међутим, атор је у оба двијема изложеним мртвим природама инсистирао на хетерогеним решењима. Ивановском се не може оспорити у третирању пиктуралне материје“.

„МЛАД БОРЕЦ“, април 1957 год.

— АНТОНИЈЕ НИКОЛОВСКИ — лик. критичар

... Позитивното е во тоа што извесен број уметници од младата сликарска генерација кај нас се зафатил со проблемот за создавање на понова ликовна концепција во уметноста, напуштајќи ги строго реалистичкиот и импресионистичкиот израз во неа. Но она што ги издвојува, во позитивна смисла, е тоа што тие настојуваат да дадат извесен свој акцент во колоритот, да го зафатат нашето поднебје.

Во последно време бројот на уметниците што ги прифаќаат новите струења во уметноста се (некои од нив): Димитар Кондовски, Ристо Лозајновски, Јован Димовски, Димче Протуѓер, Борко Лазески, Методија Ивановски — Менде, Петар Мазов, Менче Спировска . . .

ОД ТЕКСТОТ НА ОТВОРАЊЕТО НА САМОСТОЈНАТА ИЗЛОЖБА ВО БЕЛГРАД — декември 1958

— СЛАВЕ ДУКОВСКИ — академски сликар

... У свом ликовном свету којег Ивановски обликује, провејава тежња на лиризму и велика наклоност према колористичким решењима, што без сумње чини његове мртве природе, пејсаже, портрете и др. Ивановски је један од младих талентованих сликара Македоније“.

ОД ТЕКСТОТ НА ИЗЛОЖБАТА ВО СТРУМИЦА — 1960 год.

— КОЧО УРДИН — книжевник

... Преку неговите платна загознаваме еден посебен доживеан свет на бои кои ќе не расчувствува бидејќи неговата палета знае сугестивно да делува. Згаснатоста на емоцијата, лириката на преливите на огреаниот свет ни сугерираат богата скала на доживувања, со свој јазин и изразување. Неговото созревање минало низ бритката каторза на творење. Тој е како и животот полн со она безмерие на противречностите и длабоките судири што ја сочинуваат нашата бит . . .

„БИТОЛСКИ ВЕСНИК“ ноември 1966 год.

(изложба на битолските сликари во Битола)

— ДОНЕ ПАНОВСКИ — лик. критичар

„М. Ивановски ги изложува двата експоната „26 јули 1963“ VII x IX. Преку една смиренна колоритност која суштествува во неговите експонати, а која ја познаваме и од неговите поранешни остварувања, Ивановски ја доловува вистината за трагедијата на Скопје. Додека во првиот експонат успеал да даде исечок од стихијата што го разурна градот, дотогаш во вто-

рата видливи се уметниките напори за изнијансирање на психологијата на настраданите, низ елементи кои експресивно асоцираат на тие страшни мигови

"НОВА МАКЕДОНИЈА" февруари 1976 год.

(изложба на Методија Ивановски — Менде во Скопје) — ПАСКАЛ ГИЛЕВСКИ — сликар и лик. критичар ИСКРЕНО И НЕПРЕТЕНЦИОЗНО ТВОРЕШТВО

... Изложбата опфаќа дела што се создадени, главно, последните две-три години и јасно може да се согледа разликата меѓу оние дела што настанале во последниот период и оние што му претходеле на тој период.

Вослините од 1965 и од 1966 година, Ивановски, пред сè, им обрнува внимание на колористичките вредности и нивната диспозиција во сликарската композиција, бегло изнесувајќи ја фигуративната содржина, без да се служи со натуралистичка содржина, па затоа тие неговите творби даваат впечаток, ако не на апстракција, барем на дела што се на пат кон апстракцијата. Во таа смисла Ивановски спаѓа меѓу првите наши сликари кои емпириски или интуитивно (како овој сликар) правеа напори за осовременување на ликовниот израз во нашето сликарско творештво. На Ивановски многу му помогна во тоа неговата сензибилна природа, која повеќе покажуваше наклоност кон бојата и кон обоечната површина (како агстрактна категорија), отколку кон формата, што не може наполно да се ослободи од конкретната категорија.

Тие слики на Ивановски, бидејќи се стилизирани и бидејќи ја одбегнуваат третата димензија, потсетуваат на композиции кои ѝ претходат на некоја сидна декорација, но присуството на известна поетска нота, се-когаш го истакнува нивниот штафелажки карактер. Една од најдобрите особини на Ивановски во слики-те што настанале пред 1966 год. е тоа што тој не претерува при изчесувањето на својот сликарски предмет, не ја препнатрупва својата композиција со непотребни делови, туку знае да воспостави рамнотека и хармонија, и тоа речиси, исклучително со употребата на неколку рафинирани тонови кои ги заменуваат сите изразни можности на сликарската дисциплина. Неговиот искрен и непретенциозен пристап кон ликовната матерija му овозможи бргу да си создаде сопствен стил и оригинален израз на еден тих и обичен свет, во којшто сепак постои и некоја необична радост за асоцијативните предмети што го опкружуваат човекот.

Во новите слики на Ивановски се забеленува известно скршнување од неговите претходни позиции, имено тој сè повеќе покажува љубопитност кон формалните елементи на сликаната, што се одвива на штета на неговиот колористички рафинман. Еве во што се состои проблемот: додека една обоена површина која нема за цел да прикаже нешто конкретно (туку се изразува самата себе) може во известни случаи да претставува уметничка вредност, дотолку формата која не означува нешто конкретно, или не успева да организира една одредена целина тешко може да се иден-

тификува со неква и да било уметничка вредност. Ивановски можеше да оди кон конкретизација на формата, но тоа требаше да го изведе врз база на своите претходни резултати (како што тоа прекрасно го направи во својата најдобра слика на изложбата „Средновековната импресија“), каде што е изедначена импресијата со техничката изведба. Во најновите слики Ивановски го изостави поетскиот момент на своето поранешно творештво и го замени со суровост, што не му одговара сосема на неговиот благ темперамент. Сликарската инспирација на Ивановски произлегува од убавината кон специфичноста на народниот килим и, воопшто, од убавината на народната носија и патината на венковната фреска.

Ивановски се служи со разни современи изразни можности (релјефност фактурализми и патина) и на места успева да изведе добри сликарски партии, меѓутоа, речиси секогаш избегнува да постигне целина, хармоничност и рафинираност со што се одликуваше во своите поранешни дела. Сепак, колкава и да е различната меѓу двете последни фази на неговото сликарство, во едно тој останува непроменет, во искреноста и непретенциозноста.

— ПЕТАР МАЧКИН, текст од предговорот во каталогот за самостојната изложба на М. Ивановски во Скопје 11. 02. 67 г.

На јавната сцена на Битола Методија Ивановски се појавува веднаш по завршувањето на уметничката школа, се разбира, не како оформлен уметник, но сепак како уметник, кој своите ликовни способности несебично ги влончува во оние „ситни прилози“ кои подоцна ќе станат платформа за оживување и развивање на ликовниот живот во Битола.

Ако ги сумираме резултатите на ликовниот живот, ќе констатираме дека тој се разбудува и константно динамично оди напред, во однос на другите уметности. Во тоа ликовно разбудување на градот Методија Ивановски зазема видно место.

Развојниот пат на Ивановски е творечки. Тој постига забележителни резултати. Афирмирајќи се како македонски современ сликар, даде значаен прилог како во градот така и во поголемите културни центри на нашата земја преку учество на ликовни манифестиации.

Со основањето на ликовната група ВДИСТ (чиј основач е и Ивановски), на ликовниот живот во Битола му е даден уште поголем поттик.

Можеби не ќе е претерано да се рече дека Собранието на Општинат абитола во 1960 г., кога ја донесе одлука за основање на уметничката галерија, било инспирирано од еланот на ликовната група ВДИСТ.

Не би било праведно ако не констатираме дека ликовниот живот во Битола се развива динамично, можеби токму заради тоа, што е поставен на солидна основа од пионерите меѓу кои е и Ивановски.

Уметноста го подмладува духот. Ликовните манифестиации ни ја збогатуваат содржината, која животот го прави побогат.

11. 02. 1967 година — ЖИВКО ВАСИЛЕВСКИ

Ако пред човека се изложени експонати кои импресионираат, тогаш и задоволството да се зборува за нив и за нивниот творец претставува само чест. Мојот пријател Методија Ивановски својот ликовен речник започна да го формира уште во 1950 година. Оттогаш до денес, неговиот уметнички опус континуирано ни се презентира со поетски јазин кој предизвика длабока емотивност. Во сите изложбени галерии ширум Југославија, перото на критичарот забележува дека сликарот Ивановски, слика „со умеене и емотивно, со полно навлегување во настанот, кој му е сроден и близок и со несподелен сензибилитет во третирањето на сликарската материја“. Впрочем, за една вистинска уметничка содржина, која во својот развиток бележи само нагорнини, не е несправедливо ако ѝ се оддаде заслуженото признание. Делата на Ивановски дури и кога се наједноставни, тие се и култивирани. Тие не претставуваат имитација ниту ропско поддржување, туку значат усвојување на напластените искуства во сликарството, вешто и мајсторски предадени низ чинот на органското спојување со сопствената творечка карактерологија.

Одразот и изразот на духот на уметничкото минато, содржани во никулецот на сите можни изрази и движења, се основните карактеристики за сликарство на Ивановски.

Сеедно што и да слика и дали насликаното е одраз на конкретното, во транспонирањето е секогаш присутен и филигрански противен колоритот од нашиот фолклор. Преокупацијата и инспирацијата од богатиот македонски фолклорен колорит претставува негова карактеристика и одлика.

Арабеската, како содржина и украс на нашата стара архитектура, директно е присутна, користена и предадена во композициите на Ивановски.

Карактеристика претставува и патината во сликарството на Ивановски која во експонатите на оваа изложба е најизразена и најсуптилно искажана во платната „Средновековна империја“, „Мали симболи“ и други. Овие елементи или одлики и како преокупација и како инспирација, очигледно значат стремен или настојување, преку штафелајот да се искаже минатото, преку култивиран и современ израз и рафинираност која се респектира и уетнички донесува. Овие карактеристики не претставуваат само украс, па дури фолклорен украс што го карактеризираат еден потесен или поширок регион, бидејќи со тоа се означува целосен израз на една нација и нејзиното уметничко минато. Такво сликарство нема и не може да има рамки, граници и бариери. Тоа може да има поширока афирмација и надвор од националните граници.

„СТУДЕНСКИ ЗБОР“ февруари 1967 год.

„ТРУДБЕНИК“ март 1967 год.

— ТЕОФИЛ ШУЛЈАКОВСКИ — сликар, лик. критичар
САМОСТОЈНА ИЗЛОЖБА НА МЕТОДИЈА ИВАНОВСКИ
— МЕНДЕ

Следејќи го ликовниот развиток на овој инвентивен

уметник, преку неколкуте самостојни ликовни изложби, организирани во Белград, Загреб, Битола и Струмица, како и колективните изложби проредени со битолската група ВДИС и со Друштвото на ликовните уметници на Македонија, можеме да забележиме радикални промени во неговиот сликарски опус.

На оваа изложба Ивановски ни се презентира со многу јасна ликовна концепција, ноја, всушност, претставува перманентна сликарска целина. Оваа континуираност е присутна во повеќето изложени експонати, кои по самиот ликовен третман претставуваат едно органско ликовно единство. Незадоволен од сето она што порано го создал на ликовно поле, а наедно вршејќи синтеза на сè она што во неговите творби било примиарно, Ивановски постојано настојува да изгради свој сопствен сликарски јазин кој токму сега го забележавме во делата на оваа изложба.

Ликовната преокупација на овој автор се темели на едно наше многу малку експлоатирано ликовно поднебје. Од таа ризница на разновидни сликарски мотиви, сликарот во своето творештво примарен акцент му посветил на нашиот национален фолклор што се протега низ секој негов експонат, креиран со голема доза на лирско чувство.

Доминантен збор во сликарската техника на овој автор е секано израфиниранот и добро простиралиранот ликовен тон, кој со посебен технолошки однос се создава и вградува во површината на неговите сликарски платна. Создадените творби од 1965/66 година претставуваат поиздефинирана ликовна целина. Во нив доаѓа до израз колоритниот фолклорен амбиент, проткаен со арабескни елементи, а дозиран со средновековната ликовна патина. Последните дела, настанати во првите месеци на 1967 година, наговестуваат поедноставен ликовен третман. Во нив авторот се ослободува од колоритното детализирање на просторната сликарска површина, а настојува во поширок плохален третман да ги третира композиционите сликарски елементи што сега доаѓаат до израз во неколкуте негови последни платна. Во овие платна преовладува црната боја, како лајт-мотив е присутна на повеќе сликарски површини, а присутното енформелистично настојување се надоврзува со композиционата надградба што ја чини творбата поедноставна.

„НОВА МАКЕДОНИЈА“, декември 1969 година

— Д-р БОРИС ПЕТОВСКИ, проф. по историја на уметноста и лик. критичар

ОД ИЗЛОЖБАТА НА ГРУПАТА ВДИСТ

... Ивановски, откривајќи афинитет за една младешки егзалирана симболика (инспирирана од опсесијата на просторот и, во него, со егзистенцијата на секојдневните предмети), се обидува да пронајде изразна формула изградена од геометриско-конфигуративна шематизација и поуки од енформелот. Во сегашниот момент ова сликарство е пред сè на ниво на поставување на една ликовна проблематика, а помалку обликуван пиктуријален систем.

ТЕКСТ ОД ОТВОРАЊЕТО НА ИЗЛОЖБАТА ВО СКОПЈЕ

— ноември 1972 год.

— ЖИВКО ВАСИЛЕВСКИ — ликовен рецензент

... Во поголемиот дел од неговите слики провејува духот на минатото, не само преку патината, тој белег на древноста, туку и како конкретен или пак само некој навестен религиозно-црковен ритуал. Ивановски, во своите слики, не го фиксира минатото со една неменлива точност, туку повеќе го голзува како извор на инспирација, за уметниковата ликовна креација. Содржината, односно мотивите не претставуваат шаблонско поддржување на средновековните црковни канони, туку е тоа свесен напор тие да се модифицираат и трансформираат во нова современа ликовна естетска присутност, и со модерни средства да се постигне пиктуралното, да се внесе под таа патина нова содржина. Шацоли рекол: „Сегашноста не го доведува минатото до кулминација, туку минатото се прифаќа како нов триумф на старите и вечни вредности“ — Ете таа симбиоза (минато-современо), тој дијалектички принцип во толкувањето на нештата, кај Ивановски успешно се остварува. Кај Ивановски традицијата и минатото се прифатени и се третираат динамично и нестатично, се третираат како вредности кои постојано се развиваат, култивираат и обликуваат. Со еден збор, Ивановски како сликар успева во просторноста од минатото да го смести современото, односно од длабините на заборавот, тој успеал да ги извлече избледените ракописи на црковните легенди и фреските од манастирските немливи сидови, во еден нов, нему својствен, реставриран современ свет. Инаку, експонатите на изложбата се карактеризираат со живи, интензивни, распеани бои што непосредно се чувствуваат и доживуваат. Тие се наши, сенојдневни, специфични колори, колори на ова јужно и топло поднебје.

На изложените експонати се сретнуваме со едно искрено, рафинирано и сликарски филтрирано сликарство, кое се чувствува и интимно се доживува и кое ќе остане да живее во нас како еден дел од нашата историја.

Во каталогот за понуденото и презентирано уметничко творештво на сликарот МЕНДЕ ИВАНОВСКИ може да се напише:

Во секоја слика, во нејзината композиција, преку една треперлива лирска стилизација, палетата на уметникот, со еден богат и широк колористички дијапазон — спектар, раскажува нејзина и интимна приказна, а крајот на приказната во композицијата на сликата, гледачот место уметникот, индивидуално го определува онана како што го доживува и чувствува.

Изложените експонати пријатно изненадуваат со убавината на секој свој дел. Секој квадратен сантиметар, во својата пиктуралност, е мајсторски насликан и ништо не е препуштено на играта на случајот. Со еден рафиниран пластицизам и плитка релејност, гледачот визуелно чувствува еден мир на бел сид, патиниран од времето, или, поточно, непосредно го доживува присуството на напластените векови и убавините на

средновековното сликарство, оттргнато од заборавот и повторно прикажано во светлината на денот. И не само тоа. Патината е присутна и тогаш кога ИВАНОВСКИ презентира мотив, поинаков од оној кој бил инспириран од средновековната уметност. Во секоја слика, во содржината и начинот на кој е презентирана, минатото не се третира како музеј туну повеќе како ателје, во кое е присутен организиран и континуиран творечки процес за обликување и за опстојано создавање на нови вредности, на еден нов современ и модерен ликовен јазик. Според тоа, односот кон минатото за ИВАНОВСКИ значи само однос кон иднината. Во сликарството на ИВАНОВСКИ, преку чудесната хармонија на распеаните и трепетливи бои, непосредно ја чувствуваате бојата на воздухот, бојата на нашата распукана земја и синилото на езерските води од древниот Охрид, Преспа и Полин. Секој негов експонат е насликан со љубов, со смисла за хармонија и со истичено чувство — нерв за спецификата на нашето поднебје.

Неговото сликарство е мошне совесно и мајсторски филтрирано, чисто и без секаков шематизам и слепо поддржување. ИВАНОВСКИ е начисто дека само со свое, оригинално творештво, инспирирано од специфичната на нашата земја и нејзината богата и макотрпна историја, може да се инкорпорира во сферите на универзалната уметност. Неговото уметничко кредо е постојано да истражува и да усвршува како оригинален уметник. И томука поради тоа, во негоот досегашен уметнички опус, ние откриваме уметник со формирана сликарска физиономија, со свој уметнички стил и ликовен јазик, прифатен и верифициран, не само од широката публика, туку и од оние средини за кои обично велим дека се упатени во тајните на ликовното творештво.

Во неговите уметнички творби, мотивите не се повторуваат, иако се има впечаток за присутна идентичност. Впечатокот за идентичноста не е ништо друго, туку една успешно предадена стилска целина, иста онаква каква што се чувствува во познатата мелодија Болеро од Морис Равел.

Вангел Коцоман

„ВЕЧЕР“, ноември 1972 год. Скопје
(за изложбата во Скопје)

— ПАСКАЛ ГИЛЕВСКИ, книжевник и ликовен критичар

ПО СТАРИ И НОВИ НАСОКИ

Последната изложба на слики на Менде Ивановски, и покрај некои важни особености на неговата поранешна сликарска дејност (колористичката градација и формалните аспекти), донесува една видна новина, а тоа е тематската преокупација.

Менде Ивановски претпазливо но продирно влегува во обликувањето на новата тема: средновековниот визуелен свет и патината на стариот сид. Својот афинитет спрема нашето средновековно сидно сликарство сликарот го предава на својствен начин, позајмувајќи во вид на асоцијација детали и форми од фреските, а вклопувајќи ги во една целина на свои визуелни до-

живувања, кои стилски се најблисни до енформелот. Таму каде што композицијата е најмалку оптоварена со споменатите детали и каде што тие мотиви се прикажани како далечна асоцијација и медитација на средновековните фрески, авторот успева да постигне највидни резултати, кои означуваат и голем напредок во неговото ликовно дејствување. Очигледно е дека, во некои композиции, поведен од силата на тематската насоченост, Ивановски помалку им посветува внимание на некои формално-стилски елементи, што остануваат како отворено прашање за неговата идна работа на полето на ликовната уметност.

„СТУДЕНТСКИ ЗБОР“ — 1972 год. — Скопје по повод самостојната изложба на М. Ивановски — Скопје — КРСТЕ ЧАЧАНСКИ лик. рецензент
ЗА „МЕМЕНТО МОРИ“
— 2370

... Во сликарството на Ивановски ништо не е инцидентно. Секој дел на сликата е насликан крајно умешно, рафинирано, секој квадратен сантиметар е длабоко организиран, без какво и да е шаблонизирање, со прекрасно допадлива и восхитувачка хармонија.
ЗА „МЕМЕНТО МОРИ“ — 2370

По ова, и не само по ова, не ќе може докрај да се објасни критичниот интуитивен потход за една таква нападна селективност од 22 изложени експоната на Менде Ивановски. А секаков напор, секанво вертикално размештаување на движечниот мотив би водел настрана, и бил ова или она, но не тоа вистинското, што е извонредно карактеристично, што држки, што трае. Во општата структура на светот, во темелите ан вселенскиот пулс, човекот расцтува низ елементи на тотална самоцел. Бесмислата на неговите заблуди е димензионирана и поставена во некаков сооднос со дијагонални потврди на траењето во атмосферата на два облика, две форми, и нејзините имагиндарни датуми. Раѓањето како условен физички и духовен преод и продолжување на материјата го содржи сиот свечен триум на облиците што ја провоцираат хармонијата, единствено и афирмативно. Но, не се застанува тука, се продолжува. Се натфрла амплитудата на најревите чекори и се стигнува до еден убав мозаик или колаж од одамна исчезнат свет, оставен како наследство од метал и решетки.

Во средината на сликата изгрева човечки череп, пречизно начанано, трепери во унасно бела состојба. И таа белина во лесна релејефност продолжува во човечка рака, поставена нагорно, страдално, зашто отчината е, една е, како потсетување, како СИЗИФОВ МЕЧ над современата цивилизација, ако копнен што нуди изненадување, исто како дообјаснување на слободата.

„МЕМЕНТО МОРИ“ — 2370“ го откри, во откорна во мене со сета консенквентност и карактеристичност вселенскиот пулс, иднината, како посадување на билика од почва во друга, поради сопствена смеа, и нека ми биде простено за лошото бегање меѓу звездите.

„НОВА МАКЕДОНИЈА“, ноември 1973 год., Скопје
По повод добивањето на Ноемвриската награда на Скопје — за сликарство

УМЕТНИЧКИ ДЕЛА СО ПОТВРДЕНИ ВРЕДНОСТИ
Методија Ивановски — Менде наградата ја доби за самостојната изложба во Центарот за култура и информации на Скопје.

Инспиративни моменти во сликите на М. Ивановски се: нашите стари црви и манастири, патината на старите сидови, ритуалот и природата. Сето ова Ивановски го транспонира и интерпретира во своите слики, менувајќи ги општите аспекти и редот на презентирањето, адаптирајќи го на еден ритам, на една композиција, на еден простор, бидејќи се елементи што му припаѓаат на сликарството. Самостојната изложба на слики што ја приреди овој академски сликар овозможува да се согледа постојаноста и смислата на неговиот творечки процес и израз.

РАДИО СКОПЈЕ

24. V. 1974, емисија „СООЧУВАЊА“
— БОГДАН МУСОВИЌ, кустос во Музејот на совр. уметност — Скопје

... Во организацијата на сликата, сликарот М. Ивановски користи спојување на повеќе правци на ликовниот израз, како на пример енформелот, надреалистичните инсери и попартистичките моделации, односно поставувањето медалјони со фреско-карактер. Фантурата е во контрастот на рустичното и цизелираното.

НОВА МАКЕДОНИЈА, јуни 1974 год.

(по повод изложбата на групата ВДИСТ во Скопје)
— ВЛАДИМИР ВЕЛИЧКОВСКИ, кустос — лик. крит.

... Специфично националното е присутно и во делата на Менде Ивановски, само на еден попредметен и ножажен начин на компонирање на сликата. Станува збор за лирска обработка на мотивот, со особено внимание кон тамосферата што ги обвивнува предметите, или деловите од нив. Тоа се обично фрагменти од некој дел на средновековната архитектура, фрески и слично, со еден збор, тоа е јасно изразена желба културното наследство на својот народ да се преточи во нови сликарски вредности, со нова визија на мотивот. Смислата за поетска хармонија на исликаните површини ја прави таа визија своевиден израз на еден посебен однос кон избраниот мотив.

ТУКА СЕ ПОЈАВУВА РАФИНИРАНОТО чувство за деталь како израз на љубовта кон средновековното културно наследство, древните македонски езера и така натаму. Тие извлечени моменти во целина даваат впечаток на стар, патиниран сид, создавајќи илузија и своевидна вредност и печат на македонската фреска симболика.

КУЛТУРНО-ИСТОРИСКОТО НАСЛЕДСТВО
ВО СР МАКЕДОНИЈА, јуни 1975 год.

(за УНЕСКО)

— АНТОНИО НИКОЛОВСКИ, лик. критичар и историчар на уметноста

...Периодот од 1956 до 1960 год. е време кога овие означености, во рамките на оштите стилски „униформираности“, постепено се развиваат, давајќи истовремено извесен индивидуален печат во ликовно-естетски, автохтон и национален поглед. Македонското сликарство, во почетокот (1956 и 1957) се карактеризираше со заедничко настојување: колористичка озвученост и свежина, изразена во ритмички компонирани, широки површини, упростување на формите со елементи на стилизација, нагласени контури, дводимензионалност, блиски до понапред изнесените настојувања, со особено нагласа синтетичност во третирањето на формите, со извесен афинитет кон А. Матис, (со Миле Корубин и Методија Ивановски — Менде)...

...Во групата уметници ориентирани кон конфигуративната уметност спаѓа и Методија Ивановски — Менде (Композиција III — 1962) ...

ЕНЦИКЛОПЕДИЈА ЛИКОВНИХ УМЕТНОСТИ 1 А-Чус
стр. 35 — АКВАРЕЛ

На изложбама Удружења ликовних уметника Македоније и на самосталним изложбама изложну аквареле Ј. Симончевски, Е. Умер, М. Ивановски...

— БРАНКО ГАПО — 1975 (во каталогот за сценографија за премиерата на „УБАВИНТА ЧЕКОРИ САМА“ од Т. Арсовски)

БЕЛЕШКА ЗА МЕНДЕ ИВАНОВСКИ

Белите простори во кои живеат амфорни тела, чудесните делови од старите икони и сегашните светови, формите со јасно определена линија и делидност на мислата — сите тие карактеристики сликарот Менде Ивановски ја успешно ги пренесува во театарот, преку сценографијата. Ако во некои претстави покажал стегнатост на формата за вистински да ја врати во сејавање историјата, тој ликовно ја бара темата, без означување на материјалната определеност.

ВЈЕСНИК, смибањ 1976 год. — Загреб

— ЈОСИП ШКУНЦА, лик. критичар

У ПОВОДУ ИЗЛОЖБЕ МАКЕДОНСКИХ УМЕТНИКА У ГАЛЕРИЈИ „ФОРУМ“ — ЗАГРЕБ

...Већи дио сликара ове групе склон је фантастици, односно паустозном сликарству згуснутих знакова унитар концепта о пролазности и трајању, посредством засићене, оплемењене фактуре и у биљежење локалних и опћих симбола живота и смрти (Теајче Јанчевски, Иван Велкова, Методија Ивановски — Менде).

ОД ПРЕДГОВОРОТ НА ОТВОРАЊЕТО НА ИЗЛОЖБАТА НА ГРУПАТА ВДИСТ во Белград, мај 1978 год.

— СРЕТЕН БОШЊАК, историчар на уметноста и лин. критичар

Ивановски Методија — Менде развиваја се у правцу надреалистички свачаног штимунга, укључујући елементе традиције и неких најнових сликарских решења.

ОД КАТАЛОГОТ НА ГРУПАТА ВДИСТ ЗА ИЗЛОЖБАТА ВО БЕЛГРАД — ЗАГРЕБ — февруари 1978 и мај 1978 год.

— АНТОНИО НИКОЛОВСКИ — лик. критичар

Методија Ивановски — Менде патот на својот развиток го формира помеѓу традицијата и современото — од импресионизмот преку наглесената синтетичност и афинитет, по гледот на Матис, до нонфигурацијата (1961) а потоа до апстракцијата и енформелистичките поуки. Амбициозен во потфатите да биде присутен во современите ликовни настани ги менува стилските ознаки, но при тоа не пренинува со нишките на логичниот творечки континуитет.

Во оваа фаза на ликовната и стилска ориентација ја напушта нонфигуративната варијанта на геометриски сфатени предмети. На чисти и светли површини, интонирани со влакно бела, резеда и цинобер, пласира структурално сфатени партии на нагласени топли тонови во хармоничен ритам со призвук на енформелот. Во елегичниот контекст на минувањето и траењето — археолошки артефакти, фрагменти на фрески и подни мозаици, бордтури на фреско-декорации, орнаменти насликани во форма на стилизација, како и појасен и пополн идентитет се мотивите на неговите инспиративности. На одделни платна ја надополнува ликовната програма со портрети (Билјана) или со стари предмети. Граничило ја обезбедува координацијата на колоритички хармонизираниот односи на згусната палета (Охридска елегија, Тимпанон) и тогаш кога на топлата гама го контрапостира определеното синке во влакно бела гама-цврста форма (медена).

„МЕНДЕ“ Сценарио за документарен филм

Менде Ивановски е припадник на средната генерација во современата македонска ликовна уметност. Член е на групата ВДИСТ од нејзиното основање, што е значаен податок за уметничката биографија на Менде Ивановски. Зашто, со пјавувањето на оваа група, негде во средината на педесеттите години, доаѓа до една нова квалитативна засечка во ликовниот живот и кај нас. Имено, групата и посебно Ивановски прави решавачки чекори да излезе од ликовните стандарди од тогашниот маниер, врзан за строго реалистичките принципи на отсликување на моделите од стварноста.

Таа фаза од творештвото на Менде Ивановски, иако сè уште не ослободена од фигуративниот третман на објективната стварност, се одлинува со богата колористика, која на уметникот му овозможува и еден, во голема мера, ирационален и емоционално продлабочен однос кон предметот на уметничката транспонација.

Заокружувајќи ја оваа прва фаза од своето творештво, Менде Ивановски ги продолжува своите творечки истражувања, наполно консенквентно во доменот на монфигуративниот ликовен третман. Интересно е да се уочи дека уметникот во оваа своја фаза не ги напушта колористичките преокупации, сејдо што тематската предоминација му е апстракцијата. Во колористичките валери тој ќе ја побара диференцијалната на своите мотиви, но овојпат однатре, од нивните психолошки консеквенции, кои се реперираат на гледачот, пред сè и над се преку видната приズма што ја понудува авторот.

За оваа фаза од творештвото на Менде Ивановски интересно е да се одбележи и да се нагласи тоа дека авторот, иако слика во апстрактен маниер, иако имаме тотално слободна трансформација на стварноста, сепак е препознатлив во своите мотиви, зашто тие се резултат на едно сензibilno опсервирање на овдешното и современо секојдневије порабено со карактеристиките на македонското поднебје. Во овие платна на Менде Ивановски гледаме еден интересен дијапазон на авторската формална преокупација што се движки од чистата апстракција до ликовните принципи на енформелот.

На овој план треба да се одбележи развојната линија и творечката традиција во поодделните платна, што од друга страна ќе ни го открие и драматичниот тек на творечкиот процес.

Тешиштето на нашиот интерес паѓа на последната фаза во творештвото на уметникот. Токму во неа најцелосно и најсугестивно доаѓа до израз автентичноста

на творечкиот позив на Менде Ивановски. Зашто тута тој ги користи своите досегашни искуства во ликовната уметност, се навраќа на своите поранешни мотиви, ги продлабочува со своето согледување и му ги понудува на гледачот во една форма, што значи и една поширока авторска опсервација на егзистенцијалните значења на нештата од секојдневјето.

Во последниот творечки период, се чини, Менде Ивановски е преокупиран од поминливоста на животот, од една и од неговата неуништлива трајност, од друга страна. Тој, на пример, ќе опсервира некоја гимнастика во стар, дотраен, рунириан вид, ќе ја отслика на својот експонат во склопот на други слични согледувања и детали, вклопувајќи ја во логината и значењето на една поопшта ликовна и животна идеја. Така авторот ни ја сугерира, во паралелен тек, идејата за поминливоста на животот, но и идејата за неговата трајност преку можноста за перманентна и неесицрлива трансформација. Еден период на вавистина оригинален и наполно автентичен како творечки пристап.

Од друга страна овие дела на Менде Ивановски ни сугерираат и мотиви карактеристични за македонското поднебје, атмосфери од остатоците на нашата средновековна архитектура и уметност.

Нашиот приод во оие платна на Ивановски треба да биде таков што да ја открие пред гледачот висинската драматичност на тематските преокупации на уметникот.

Еmitувано
6. 04. 1981 год.
Телевизија Скопје

ОД ПРЕДГОВОРОТ ЗА ИЗЛОЖБАТА ВО ЊУЈОРК

Во општата категоризација на македонската ликовна уметност, сликарот Методиј Ивановски ѝ прилага на таканаречената средна генерација ликовни уметници, којашто се појавува како логичен континуитет на ликовните прилики во уметноста во Македонија. Тоа е времето на педесеттите и шеесеттите години, кога со појавата на новата генерација сликарски уметници во македонскиот ликовен живот се внесе разновидност од различните европски, односно југословенски влијанија, стилски ориентации и правци, а посебно академските поуки на фовизмот и експресионизмот. Група уметници го прифаќаат овој стилски мозаик, постепено развивајќи се и прифаќајќи ги дополнителните стилски белези условени од творечкото индивидуално созревање.

Меѓу различните форми на ликовно дејствување, во овој период спаѓа формирањето на неколку ликовни групи, меѓу кои групата ВДИСТ во Битола (1955), којашто интензивно и организирано егзистираше особено во првите години. Менде Ивановски е еден од основачите на оваа група, која со своето дејствување даде солиден прилог во збогатувањето на ликовната уметност во Македонија.

Во почетокот на своето креативно ликовно формирање Методија Ивановски повеќе беше поборник на фигуративното сликарско изразување, во одреден момент

со пафинитети за Матисовото сликарство, подоцна трансформирајќи го во нов ликовно изграден простор.

Методија Ивановски веќе низа години гради сопствена визија на еден нов свет што го наметува во нашиот уметнички живот. Одушевувајќи се уште во раните години од старите ранохристијански споменици (ги среќавал и живеел меѓу нив уште во раната младост — Хераклеја Линкестис), во неговото изразување се чувствува некаква духовна уметничка коресподенција со минатото, со византиската ликовна традиција и традицијата на македонскиот амбиент и фолклор. Неговите слики постепено се трансформираат во симболички и асоцијативни визии, со тродимензионални структури и метафизички и мистични асоцијации. Во своите реминисценции на византиската уметност, средновековните споменици и мотиви, Ивановски бара нови форми и содржини, настојувајќи духот и смислата на традицијата да ги приближи до духот и смислата на модерното време. Поаѓајќи од одреден податок или мотив во творечката постапка, не преминува во наративно описување на објектот туку настојува, со фрагментарно изразување визуелната и материјална структура да ја открие и обликува во нови односи на знакови и симболи. Никаде нема движење ни динамика, сè е неподвижно и привидно мртво. Целата композициона шема е инспирирана од иконите и фреските, преплетувајќи го традиционалното и националното со најновите струења на денешната ликовна уметност.

Колоритот е светол и топол, и употребуван во органичен регистар, а плочите се третирани на повеќе начини. Валерски и еднобојни површини со геометриски елементи се изменуваат во аморфни структури во кои се јавуваат различни знаци, геометриски елементи, гребнатинки, орнаменти и колористички акценти.

Намерата на уметникот е да зборува за минатото кое денес од него е далеку, гледајќи ја судбината на денешното време.

Вера Даниловиќ

ТЕКСТ ОД ОТВОРАЊЕТО НА ИЗЛОЖБАТА ВО ЊУЈОРК Д-Р ДРАГАН МАРКОВИЌ

Ивановски припаѓа на генерацијата уметници која даде голем печат на современата ликовна уметност.

Ивановски се инспирира од византиската традиција, како и од традицијата на македонското минато. Тој пронашол нови форми и израз на сегашниот свет. Мотивите на минатото се само почетна точка за неговиот творечки — уметнички процес коишто го водат во духот и мислите на денешното.

Во неговото творештво чувствуваате атмосфера на икони и фрески но исто времено и на сегашниот живот. И како што рекол критичарот: „Човекот го чувствува присуството на вековите и убавината на средновековната уметност која е изнесена на светлоста на денот“. Би додал — што е изнесено на светлоста на денот на денешницата.

Менде Ивановски е уметник којшто живее и кој се изразува низ тековите на стварната современа уметност.

ЊУЈОРК

18. II. 1982

ПО ПОВОД ИЗЛОЖБАТА НА МЕНДЕ ИВАНОВСКИ ВО ЊУЈОРК

Д. ЦВЕТАНОВСКА

Значајни и видни граѓани на Њујорк за изложбата поканкаа забележително љубопитство и интерес за стилската чистина, за пиктуралното презентирање, за топлото поднебје што го дочаруваат композиционите решенија, за палетата на ликовниот колорит во кој преовладува онокрот и теракотата, како и за уметничката перфектиураност инспирирана од белите сидови со исчаденат и искорчена патина, транспонирана во една композициона целина и преточена во еден нему својствен и современ израз. Свесен дека неговата иднина коренски е поврзана со неговото минато.

При посматрањето на колоритот на стапните во сликите на Ивановски не потсејаат зборовите на истакнатиот критичар, поет и драматург Т. С. Елиот, кога вели дека ниеден уметник не живее сам за себе, туку живее со косните на своите предци. Сликите на Ивановски смируваат поради својата топлина и умешно прикананата белина, тоа е голем психолошки транкулајзер во времето на напнатиот живот што го живееме денес.

По изложбата на Менде Ивановски во Њујорк

БОИ НА ТОПЛИНА

ДЕЛАТА НА МАКЕДОНСКИОТ УМЕТНИК ГИ ВИДОА ГОМЕЛ БРОЈ ЉУБИТЕЛИ НА ЛИКОВНАТА УМЕТНОСТ, АМЕРИКАНСКИ ГРАЃАНИ И ЈУГОСЛОВЕНСКИ ИСЕЛЕНИЦИ

Њујорк, 19. 03. 1982 г.

Изложбата на македонскиот сликар Методија Ивановски-Менде, која од 16 февруари до 12 март се одржа во просториите на Југословенскиот културно-информативен центар во Њујорк, означи уште еден успех на југословенските ликовни творци.

Изложбата на Ивановски ја посетија голем број љубители на сликарството, американски граѓани и југословенски иселеници.

Во рамките на активностите на културно-информационниот центар во Њујорк, за време на изложбата се одржаа уште неколку културни манифестации, чии посетители најдно имаа можност да се запознаат и со делата на Ивановски.

Меѓу таквите словенечкиот поет Дане Зајц и американскиот поет Даниел Халперн. На собирот на иселениците од Њујорк и околината беше прикажувањето и на познатата театарска претстава „Ослободувањето на Скопје“. На овие средби учествуваа околу 350 луѓе, меѓу нив проминентни артисти, сликари и поети. Нашите луѓе, според нивните зборови, во сликите на Ивановски повторно го пронаоѓаат и го чувствуваат топлото македонско сонце. Тоа, помешано со симболичната претстава на македонското историско минато го врежува македонското поднебје во свеста на овие луѓе, чии мисли секогаш се кон татковината. Според зборовите на една Французинка, „црвенилото и жолтилото“ на сликите е она најсилното, она што зрачи топлина. А токму таа топлина им е најпотребна на лутето. Особено кога живеат во град како Њујорк, град без лице каде што е најтешко да се заснова еден автентичен идентитет.

Голем интерес кај посетителите предизвикуваат посебно минијатурите на Ивановски, којшто еден наш иселеник ги нарече „антички“. Цената на минијатурите секако подостапно на купувачите им дозволува да понесат во своите домови уште едно — македонско сеќавање. Секогаш присутен на изложбата, подготвен да објасни, открие и да информира, Ивановски е задоволен со исходот на изложбата. Како што ни рече: „Оваа изложба ја оствари најважната цел, а тоа е, што подобро и на пошироко да ја запознае јавноста овде, во САД, со македонското историско минато и со дел од современото сликарство во Социалистичка Република Македонија.

Павлина Проевска

БИБЛИОГРАФИЈА

- КОНСТАНТИН ПОПОВСКИ проф.
- По повод I самостојна изложба на уметникот М. Ивановски — Радио Битола октомври 1952 година.
- И. Т. по повод изложбата на младите уметници од Битола за социјалистичка „изградба“ 2. 09. 1950 година Битола.
- Г. VII изложба на Македонските ликовни уметници — „Млад Борец“ 10. 12. 1952.
- ДИМЧЕ ПРОТУГЕР, по повод VII изложба на ДЛУМ — „Нова Македонија“ 27. 12. 1952 год.
- ДИМЧЕ НОЦО VIII изложба ДЛУМ — „Современост“ бр. 10 од 12 1953 година.
- ХАЦИ БОШКОВ Петар, Ченор напред — „Нова Македонија“ 13. 12. 1953 година.
- П. ВАСИЌ, изложба Македонских уметници, Београд — Политика 27. 03. 1953 година.
- С. ПАУНОВИЌ, изложба на Македонските уметници Белград, „Современост“ бр. 5 од 1953 година.
- П. ВИДИМЧЕ, барање и наоѓање, по повод изложбата на М. Ивановски — „Нова Македонија“ 26. 03. 1954 година.
- З. БЛАЖИЌ, изложба ДЛУМ — „Нова Македонија“ 10. 11. 1954 година.
- И. З. изложба Македонскиот уметник у Копру, Загребу, Љубљани — „Борба“ 13. 12. 1954 година.
- ДИМЧЕ ПРОТУГЕР, IX изложба на ДЛУМ — „Современост“ бр. 11. 12. 1954 година.
- М. В. изложба на петмина сликари од Битола — „Нова Македонија“ 25. 02. 1955 год.
- РИСТО ЛОЗАНОВСКИ, X јубилејна изложба на ДЛУМ „СТРЕМЕНЖ“ 6
- Л. КАРОСКИ, ликовни прилози на Менде Ивановски. — Стременж бр. 5, 1955 година. Ј. Деполо, изложба македонских уметници у Загребу — „Борба“ 23. 01. 1955 година.
- ВИЛИМ СВЕЧЊАК, полна афирмација на Македонските ликовни уметници — „Нова Македонија“ 12. 02. 1955 година.
- РАДОСЛАВ ПУТАР, изложба М. Ивановског — салон ЛИКУМ — „Народни лист“ 12. 05. 1956 година.
- ЗОРИСАВ УГЛЕН, МЕТОДИЈА ИВАНОВСКИ — Загреб — „Вјесник“ 10. 06. 1956 година.
- М. Б. ПРОТИЌ, изложба групе ВДИСТ, Београд — „НИН“ бр. 266, 1956 година.
- М. МИЛОШЕВИЌ, изложба петорице Битолских сликара на Малом Калемегдану, Београд — „Борба“ 29. 01. 1956 година.
- Т. ИВАНОВСКИ, две ликовни манифестиации во Битола — „Нова Македонија“ 4. 10. 1956 година.
- АНТОНИЕ НИКОЛОВСКИ, годишна изложба на ДЛУМ — „Разгледи“ 9. 12. 1956 година.
- РИСТО ЛОЗАНОВСКИ, X јубилејна изложба на ДЛУМ — „СТРЕМЕНЖ“ бр. 6.
- ЗДРАВКО БЛАЖИЌ, XI изложба на ликовните уметници на Македонија — „Хоризонт“ 9. 12. 1956 година.
- Ј. ДЕПОЛО, виталност и сериозност, ВДИСТ у салону УЛУХ Загреб — „Вјесник“ 22. 01. 1957 година.
- Р. ПУТАР, група ВДИСТ у Загребу — „Народни лист“ — 25. 01. 1957 година.
- К. Р., ВДИСТ пријатно изненади — Ј. Деполо, ВДИСТ неосвои сите... „Нова Македонија“ 3. 02. 1957 година.
- БОРИС ПЕТКОВСКИ, на распаќе — „Вечерен Репортер“ 27. 04. 1957 година.
- АНТОНИЕ НИКОЛОВСКИ, нови струења во уметноста — „Млад Борец“ 19. 04. 1957 год.
- АНТОНИЕ НИКОЛОВСКИ, пролетна изложба на ДЛУМ — „Разгледи“ 19. 04. 1957 година.
- Л. ЛИЧЕНОСКИ, ВДИСТ излага во Прилеп, „Разгледи“ бр. 16, 22. 09. 1957 година.
- АНТОНИЕ НИКОЛОВСКИ, XII изложба на ДЛУМ — „Разгледи“ бр. 22, 29. 09. 1957 година.
- Д. ДИМИТРОВСКИ, првите зграфито декорација во Битола — „Нова Македонија“ 26. 07. 1958 година.
- АНТОНИЕ НИКОЛОВСКИ, II графичка изложба на ДЛУМ во Скопје — „Разгледи“ бр. 7, 7. 04. 1958 година.
- АНТОНИЕ НИКОЛОВСКИ, II пролетна изложба на ДЛУМ — „Разгледи“ бр. 10, 1. 4. 1958 година.
- АЦО СТАНКОВИЌ, изложба на М. Ивановски — хроника, Радио Београд 25. 10. 1958 година.
- СЛАВЕ ДУКОВСКИ, изложба на М. Ивановски во Белград — галерија УЛУС — Београд 21. 07. 1958 година.
- В. ВЛАТКОВИЌ, изложба М. Ивановског у Београду — Радио Београд, 24. 07. 1958 год.
- Д. ДИМИТРОВСКИ, голем интерес за изложбата на ДЛУМ, ВДИСТ ќе излага под отворено небо во Скопје — „Нова Македонија“ 6. 09. 1958 година.
- КОЧО УРДИН, прва средба со ликовниот уметник Менде Ивановски Струмица 1960 год.
- Д. Р. ДИМИТАР КОТЕВСКИ, изложба на М. Ивановски — предговор на каталог Битола 22. 05. 1962 година.
- ДОНЕ ПАНОВСКИ, изложба на Битолски сликари — „Битолски весник“ ноември 1966 година — Битола.
- ДИМЧЕ МИНОВСКИ, подготвки за учество на две изложби — „Битолски весник“ 23. 11. 1966 година.
- ПЕТАР МАЧКИЋ, текст од предговорот за каталог за изложбата на М. Ивановски во Скопје — 11. 02. 1967 година.

- ЖИВКО ВАСИЛЕВСКИ, изложба на М. Ивановски — текст од отворањето на изложбата 11. 02. 1967 година — Скопје.
- Т. ШИРИЛОВ, прва самостојна изложба во Скопје — „Вечер“ 15. 02. 1967 година.
- ПАСКАЛ ГИЛЕВСКИ, искрено и непретициозно творештво, изложба на М. Ивановски во Скопје — „Нова Македонија“ 19. 02. 1967 година.
- ТЕОФИЛ ШУЛАЈКОВСКИ, доминација на сликарската техника, изложба на Менде Ивановски — „Студентски збор“ 27. 02. 1967 година.
- БОРИС ПЕТКОВСКИ, изложба на групата ВДИСТ — „Нова Македонија“ 2. 12. 1969 год.
- ЗОРАН ЈОВАНОВСКИ, вселената, стварноста и човекот — „Студентски збор“ април 1970 година.
- ЖИВКО ВАСИЛЕВСКИ, изложба на М. Ивановски, — текст од отворање на изложбата, 13. 11. 1972 година.
- ВАНГЕЛ КОЦОМАН, изложба на М. Ивановски — предговор за каталог, 26. 10. 1972 година.
- Ј. М. П., разговор на изложбата, моја опсесија се ова наше време и традиција — „Нова Македонија“ 18. 11. 1972 година.
- СПАСЕ КУНОВСКИ — Рецензија по повод добивањето на ноемвриската награда за сликарство на град Скопје.
- Т. ШИРИЛОВ, незaborавениот стапински сид — „Вечер“ 11. 11. 1972 година.
- ПАСКАЛ ГИЛЕВСКИ, по стари и нови насоки — „Вечер“ 17. 11. 1972 година.
- КРСТЕ ЧАЧАНСКИ, за „мементо морти — 2370“ — „Студентски збор“ ноември 1972 година.
- Уметнички дела со потврдена вредност — „Нова Македонија“ 18. 11. 1973 година.
- БОГДАН МИСОВИЌ, изложба на ВДИСТ во Скопје — Радио Скопје 24. 05. 1974 година.
- ВЛАДИМИР ВЕЛИЧКОВСКИ, пет кажувања на едно поднебje — „Нова Македонија“ 12. 06. 1974 година.
- ВЛАДИМИР ВЕЛИЧКОВСКИ, спектар од ликовни насочества, (30 год. ДЛУМ) — „Нова Македонија“ 8. 12. 1974 година.
- АНТОНИО НИКОЛОВСКИ, културно наследство VI — 1975 година.
- ЈОСИП ШКУНЦА, афирмација националног уметничког биќа — „Вјесник“ 27. 05. 1976 Загреб.
- ВЛАДИМИР МАЛЕНКОВИЌ, помеѓу традицијата и современоста — „Вјесник“ 16. 02. 1978 Загреб.
- ХАЈРУДИН КУЈУНЦИЌ, текст од отворањето на изложбата на ВДИСТ во Загреб — февруари 1978 година.
- СТРЕТЕН БОШЊАК, текст од отворањето на изложбата на ВДИСТ во Белград — мај 1978 година.
- З. МАРКУШ, одјеци прошлости — „Борба“ мај 1978 година Белград.
- АНТОНИЕ НИКОЛОВСКИ — текст од предговорот во каталогот за изложбата на групата ВДИСТ — 1978 година.
- К. ПОПОВСКИ, цртеж — (разговор) „Вечер“ 3. 01. 1980 година.
- К. ПОПОВСКИ сценографии „Вечер“ 5. 03. 1981 година.
- Л. МАЗОВА во суштината на животот „Нова Македонија“ 8. 03. 1981 година.
- БРАНКО ВАРОШЛИЈА портрет „со творештвото на Менде Ивановски“ од Лаки Чемчев текстот за сценарио за документарни фильм — телевизија Скопје 6. 04. 1981 година.
- БОРИС ПЕТКОВСКИ, Современо македонско сликарство, Македонска ревија, Скопје.
- ВЛАДАНКА СИМОВСКА — разговор со М. Ивановски по повод престојната изложба во Њујорк — радио Скопје 6. 02. 1982 година.
- РАДМИЛА ТРИФУНОВСКА — македонскиот сликар М. Ивановски излага во Њујорк — „Македонија“ списание на иселениците од Македонија — Скопје — февруари 1982 год.
- ПЕТАР КОСТОВСКИ — Најава со текст и слайдови за изложбата на М. Ивановски во Њујорк — телевизија Скопје 13. 02. 1982 год.
- СОФИЈА ГУРОВСКА — Изложба на Менде Ивановски во Њујорк — „Нова Македонија“ 10. 02. 1982 година.
- КОСТА ПОПОВСКИ — Препознавање — „Вечер“ 13. 02. 1982 година.
- ТАЈНУГ — отворена изложба на Методија Ивановски во Њујорк „Нова Македонија“ 23. 02. 1982 година.
- ТАЈНУГ — Изложба на М. Ивановски во Њујорк — „Борба“ 23. 02. 1982 година.
- ТАЈНУГ — Македонскиот сликар М. Ивановски излага во Њујорк — „Политика“ 23. 02. 1982 година.
- ТАЈНУГ — Њујорк, изложба на Методија Ивановски „Вечер“ 24. 02. 1982 г.
- В. В. — Изложба на македонскиот сликар М. Ивановски во Њујорк — Радио Београд 23. 02. 1982 година.
- Х — Методија Ивановски Менде во Њујорк „VOICE“ стр. 73, 02. 03. 1982 година.
- ТЕЛЕКС — Менде Ивановски излага во Њујорк — „Екран“ 05. 03. 1982 година.
- ПАВЛИНА ПРОЕВСКА — БОИ НА ТОПЛИНА — „Нова Македонија“ 16. 03. 1982 година.
- ФИДАН ЈАКЕВСКИ — Успех на македонскиот уметник М. Ивановски во Њујорк — телевизија Скопје 27. 03. 1982 година.

- ФИДАН ЈАКЕВСКИ — ТВ Панорама, продор на македонската уметност во странство Телевизија Скопје 10. 04. 1982 година.
- П. К. — Изложба на Менде Ивановски во Њујорк — весник на радио—телевизија Скопје 25 и 26 јан. фев. 1982 година.
- ВЕРА ШВРГОВСКА — По повод изложбата на М. Ивановски во Њујорк Macedonian radio hour New York, на 11. 12, 18. 02. 1982 год. и интервју со М. Ивановски, на 05. 03. 1982 година.
- ДР. ДРАГАН МАРКОВИЌ — Текст од отворањето на изложбата на М. Ивановски во галеријата на угословенскиот културен центар во Њујорк 18. 02. 1982 година.
- Д. ЦВЕТАНОВСКА — Изложба на сликарот Менде Ивановски во Њујорк „Нова Македонија“ — 19.02. 1982 година.
- ПОЗАЈМЕНА КУЛТУРНА ПАНОРАМА — „ШТЕРН“ — февруари 1982 година.

КАТАЛОГ

1. „КЕРАЛ“, 1952
масло на платно, 53 x 90, сопст. на авторот
»CELLAR«
2. „МРТВА ПРИРИДА“, 1952
масло на платно, 59,5 x 85,5, сопст. на Уметничка галерија Скопје
»HENS«
3. „КОКОШКИ“, 1953
масло на инпрегриран картон, 44 x 64, сопст. на авторот
»STILL LIFE«
4. „ФАМИЛИЈА“, 1954
масло на платно, 85 x 115, сопст. на авторот
»FAMILY«
5. „ЉУБОВ“, 1955
масло на платно, 65 x 82, сопст. на авторот.
»LOVE«
6. „БАЛ ВО ПРОВИНЦИЈА“, 1956
масло на платно, 107 x 171, согст. на Уметничката галерија „Моша Пијаде“ Битола
»BALL IN THE PROVINCE«
7. „ЛЕТНА БАВЧА“, 1956
масло на платно, 107 x 171,
сопст. на авторот
»SUMMER GARDEN«
8. „ДЕТАЛ ОД КОМПОЗИЦИЈА“, 1956
масло на платно, 77 x 40,
сопст. на авторот
»COMPOSITION DETAIL«
9. „ЦРВЕНО ЦВЕЌЕ ВО ЖОЛТА ВАЗНА“, 1956
масло на платно,
сопст. на Работнички Универзитет, Струмица
»RED FLOWER IN YELLOW VASE«
10. „МРТВА ПРИРОДА СО КРУШИ“, 1958
масло на платно, 70 x 80,
сопст. на авторот
»STILL LIFE — PEARS«
11. „ДВЕ ОГРАДИ“, 1961
масло на платно, 65 x 82,
сопст. Киро Сотировски Строгов, Скопје
»TWO FENCES«
12. „МРТВА ПРИРОДА“, 1951
масло на платно, 100 x 74,
сопст. на авторот
»STILL LIFE«
13. „ПАЈАЖНИИ“, 1962
масло на платно, 60 x 100,
сопст. Србо Ивановски, Скопје
»COBWEBS«
14. „ДЕТСКИ ЛЕТАШНИ“, 1962
масло на платно, 134 x 91,5,
сопст. на авторот
CHILDREN'S KITES«
15. „КОМПОЗИЦИЈА I“, 1962
масло на инпр. карт. 34 x 72,
сопст. Илија Ачиевски, Скопје
»COMPOSITION I«
16. „КОМПОЗИЦИЈА II“ 1962
масло на инпр. карт. 34 x 72,
сопст. Бакуловски Никола, Скопје
»COMPOSITION II«
17. „КОМПОЗИЦИЈА III“, 1962
масло на инпр. карт. 34 x 72,
сопст. Уметничка галерија „Моша Пијаде“
Битола
»COMPOSITION III«
18. „РОДЕНДЕНСКА ЧЕСТИТКА“, 1965
масло на платно, 50 x 40,
сопст. Србо Ивановски, Скопје
»BIRTHDAY CONGRADULATION«
19. „ПАЈАЖНИИ“, 1965
масло на платно, 90 x 69
сопст. работн. универзитет Струмица
»COBWEBS«
20. „РАЗДЕЛЕНО ПОСТЕЊЕ“, 1966
масло на платно, 68 x 90,
сопст. Уметничка галерија „Моша Пијаде“
Битола
»BEING IN SEPARATION«
21. „СРЕДНОВЕКОВНА ИНСПИРАЦИЈА“, 1967
масло на леконит, 100 x 40,5,
сопст. Живко Василевски, Скопје
»MEDIEVAL IMPRESSION«
22. „МОЛИТВА ПРЕД РАЗДЕЛБА“, 1967
масло на платно, 68 x 90,
сопст. Јонче Христовски, Скопје
»PRAYER BEFORE PARTING«
23. „ФРЕСКА“, 1967
масло на платно, 74 x 100,
сопст. Ацо Филип, Скопје
»FRESCO«

24. „ЦРВЕНИ ВЕРТИКАЛИ“, 1967
масло на импр. карт.
сопст. Димитар Гешовски, Скопје
»RED VERTICALS«
25. „МОДРА ТЕЖИНА СО ЖОЛТО“, 1967
масло на платно, 90 x 69,
сопст. Тодор Чадиев, Скопје
»DARK BLUE BURDEN IN YELLOW«
26. „НА КРСТОПАТ ПРЕД ЖОЛТИОТ КРУГ“, 1967
масло на платно, 69 x 92,
сопст. Мики Калич, Скопје
»AT CROSSROAD BEFORE YELLOW CIRCLE«
27. „ВСЕЛЕНСКИ ПЕХАР“ 1969
масло на платно, 110 x 93,
сопст. на авторот
»SPACE CUP«
28. „КОСМИЧКИ ВАРИАЦИИ“, 1969
масло на платно, 68 x 90,
сопст. Телевизија Скопје, Скопје
»COSMIC VARIATIONS«
29. „ОБИЧНИ ФОРМИ“, 1969
масло на платно, 120 x 50,
сопст. на авторот
»ORDINARY FORMS«
30. „ПРОСТОР“, 1969
масло на лесонит, 33 x 71,
сопст. Томислав Симовски, Скопје
»SPACE«
31. „ВСЕЛЕНСКО КОЊЧЕ“, 1970
масло на глатно, 50 x 93,
сопст. на авторот
»SPACE HORSE«
32. „ФРЕСКА“, 1972
темпера, 35 x 43,
сопст. на авторот
»FRESCO«
33. „ФРАГМЕНТИ ОД ЕДНО ПОСТОЕЊЕ“, 1972
масло на лесонит, 34 x 72,
сопст. Гога Николовски, Скопје
»FRAGMENTS OF AN EXISTENCE«
34. „МЕМЕНТО МОРТИ“, 1972
масло на лесонит, 61 x 61,
сопст. на авторот
»MEMENTO MORTI«
35. „СРЕДНОВЕКОВЕН ТИМПАНОН“, 1972
масло на платно, 79 x 120,
сопст. на авторот
»MEDIEVAL TYMPANON«
36. „ИДОЛ НА ВЕЧНАТА СМИРЕНОСТ“ 1972
масло на лесонит, 34 x 72,
сопст. Патент центар, Скопје
»IDOL OF ETERNAL SERENITY«
37. „ОХРИДСКА ЕЛЕГИЈА“, 1974
масло на платно, 103 x 100,
сопст. на авторот
»OHRID ELEGY«
38. „РАДОСТ НА ЗЕМЈАТА И ВСЕЛЕНАТА“, 1975
масло на лесонит, 40 x 82,
сопст. Џоца Грековски, Скопје
»ERTH AND SPACE JOY«
39. „ХЕРАКЛЕЈА“, 1975
масло на панел, 55 x 27,
сопст. Иван Тошевски, Скопје
»HERAKLEJA«
40. „СЛИКАР И МОДЕЛ“, 1976
масло на платно, 110 x 110,
сопст. Народна Банка, Скопје
»PAINTER AND MODEL«
41. „БИЛЈАНА“, 1976
масло на платно, 93 x 110,
сопст. Билјана Атанасова, Скопје
»BILJANA«
42. „ОХРИДСКИ МОТИВ“, 1976
масло на панел, 27 x 60,
сопст. Вангел Коцоман, Скопје
»MOTIF FROM OHRID«
43. „ЕЛЕНИ ОД ХЕРАКЛЕЈА“, 1976
масло на платно, 140 x 90,
сопст. на авторот
»DEER FROM HERAKLEJA«
44. „БЕЛА ЕЛЕГИЈА ЗА ХЕРАКЛЕЈА“, 1977
масло на инпр. карт. 50 x 70,
сопст. Веселинка Малинска, Скопје
»WHITE ELEGY FOR HERAKLEA«
45. „ФРАГМЕНТИ ОД МИНАТОТО“, 1977
масло на платно, 51 x 71,
сопст. Лотарија на Македонија, Скопје
»FRAGMENTS FROM PAST«
46. „ФРАГМЕНТИ ОД МИНАТОТО“, 1977
масло на платно, 50 x 75,
сопст. Благоја Давков
»FRAGMENTS FROM PAST«

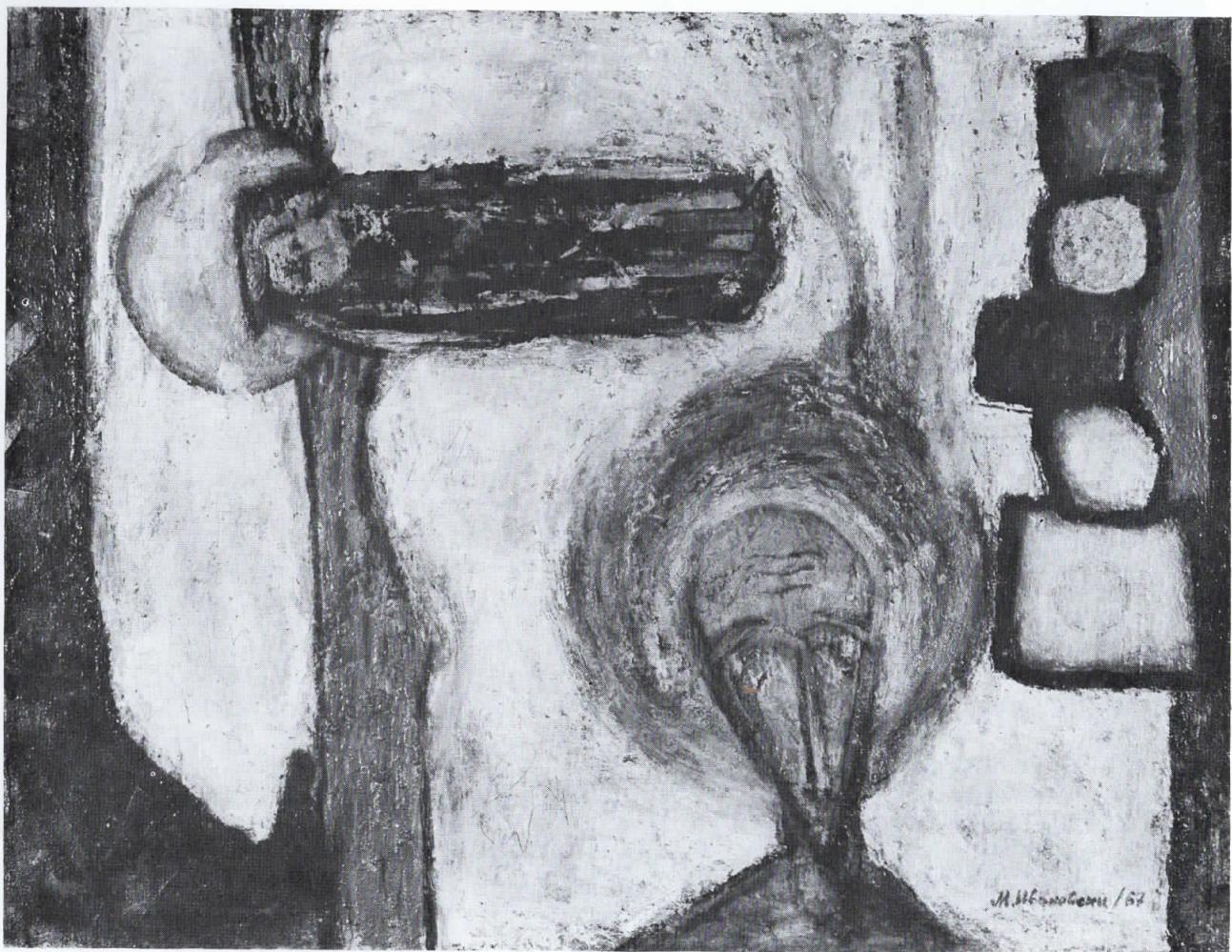
47. „РОДЕНДЕНСКА ПОРАКА“, 1977
масло на платно, 30 x 26,
сопст. на авторот
»BIRTHDAY MESSAGE«
48. „АФОДИТА“, 1977
масло на платно, 100 x 100,
сопст. Телевизија Скопје, Скопје
»APHRODITE«
49. „БЛИЗИНИ“, 1978
масло на платно, 100 x 70,
сопст. Уметничка галерија, Скопје
»CLOSENESS«
50. „ПЕСНА ЗА ХРИСТО ЧЕРНОПЕЕВ“, 1978
масло на платно, 100 x 120,
сопст. Работничка Универзитет, Струмица
»POEM FOR HRISTO CHERNOPOEEV«
51. „ЖЕНА, ПЕГЛА И ВРЕМЕ“, 1978
масло на платно, 100 x 100,
сопст. „Интенс“, Скопје
»WOMAN IRON AND TIME«
52. „МАСЛИНОВО ЛИСЈЕ НА КАМЕН“, 1978
масло на инпр. карт. 52 x 71,
сопст. на авторот
»OLIVE LEAVES ON ROCK«
53. „СТАРИ КЕРАМИДИ“, 1978
масло на платно, 35 x 55,
сопст. др. Никола Куновски, Скопје
»OLD ROOF TILES«
54. „НЕИЗБРИШАНИ ОД ВРЕМЕТО“, 1978
масло на лесонит, 52 x 71,
сопст. Извршен совет на СРМ Скопје
»TO REMEMBER«
55. „ЈУЛСКО ЦРВЕНИЛО“, 1978
масло на платно, 100 x 100,
сопст. Извршен Совет на СРМ Скопје
»JULY REDNESS«
56. „СЕЌАВАЊЕ ЗА ЕДНА ФРЕСКА“, 1979
масло на лесонит, 51 x 71,
сопст. на авторот
»REMBRANCE OF A FRESCO«
57. „ПРЕКИННАТ ФРИЗ ПОД БЕЛИОТ СИД“, 1979
масло на платно, 50 x 30,
сопст. Трајан Бендуевски, Скопје
»RUINED FRIEZE UNDER WHITE WALL«
58. „ПРЕСПАНСКО СИНИЛО“, 1979
масло на инпр. карт. 70 x 50,
сопст. Лотарија на Македонија, Скопје
»BLUES OF PRESPA«
59. „ТОРЗО“, 1979
масло на платно, 87 x 87,
сопст. на авторот
»TORSO«
60. „ФРАГМЕНТИ ОД ХЕРАКЛЕЈА“, 1980
масло на платно, 35 x 41,
сопст. Чедомир Стојковски, Скопје
»FRAGMENTS FROM HERAKLEJA«
61. „ЦРВЕНА МАРИЈА“, 1980
масло на платно, 60 x 60,
сопст. Вера Антић, Скопје
»RED MARIJA«
62. „МАНАСТИРСКА ФАСАДА“, 1980
масло на платно, 33 x 67,
сопст. на авторот
»MONASTERY FACADE«
63. „ОД ЗЕМЈОТРЕСОТ ВО СКОПЈЕ“, 1980
масло од инпр. карт. 71 x 50,
сопст. на авторот
»FROM SKOPJE EARTHQUAKE«
64. „НЕУНИШТИВИ ФРАГМЕНТИ“, 1981
масло на инпр. карт. 36 x 45,
сопст. на авторот
»INDESTRUCTIBLE FRAGMENTS«
65. „ЦРНА ТАНЧЕРКА“, 1981
масло на платно, 65 x 65,
сопст. на авторот
»BLACK DANCER«
66. „БЕЛИНА НА ЈУЖНИОТ СИД“, 1981
масло на платно, 87 x 87,
сопст. на авторот
»WHITENESS OF SOUTH WALL«
67. „МАНАСТИРСКИ ПРОСТОР“, 1981
масло на инпр. карт. 43 x 35,
сопст. Љупчо Александров, Скопје
»MONASTERY SPACE«
68. „ПОРТРЕТ НА ЉУПЧО“, 1981/82
масло на платно, 70 x 100,
сопст. на авторот
»PORTRAIT OF LJUPCHO«
69. „СИД“, 1982
масло на инпр. карт. 29 x 34
сопст. на авторот
»WALL«

70. „БЕЛИ СЕНКИ“, 1982
масло на инпр. карт. 29 x 34
сопст. на авторот
»WHITE SHADOWS«
ЦРТЕЖИ
»DRAWINGS«
71. „КОСМИЧКИ ВАРИЈАЦИИ“, 1969
сепија, 42 x 29,5
сопст. на авторот
»COSMIC VARIATIONS«
72. „ИСЧЕКУВАЊЕ“, 1969
сепија, 42 x 29,5
сопст. на авторот
»LONGING«
73. „НЕОБИЧЕН РАЗГОВОР“, 1969
сепија, 42 x 29,5
сопст. на авторот
»UNUSUAL CONVERSATION«
74. „СКИЦА ЗА КОМПОЗИЦИЈА I“, 1976
комбин. техн. 35 x 47,
сопст. на авторот
»SKETCH FOR COMPOSITION T«
75. „СКИЦА ЗА КОМПОЗИЦИЈА II“, 1976
комбин. техн. 35 x 50,
сопст. на авторот
»SKETCH FOR COMPOSITION II«
76. „СКИЦА ЗА КОМПОЗИЦИЈА III“, 1978
комбин. техн. 34 x 48
сопст. на авторот
»SKETCH FOR COMPOSITION III«
77. „СКИЦА ЗА КОМПОЗИЦИЈА“, 1978
комбин. техн. 34 x 47
сопст. на авторот
»SKECH FOR COMPOSITION«
78. „МАНАСТИРСКИ МОТИВ“, 1976
комбин. техн. 42 x 35,
сопст. Љупчо Ивановски, Скопје
»MONASTERY MOTIF«
79. „КРУЖНИ ВАРИЈАЦИИ“, 1975
комбин. техн. 30 x 41
сопст. Лепа Ивановска
»CIRCLING VARIATIONS«

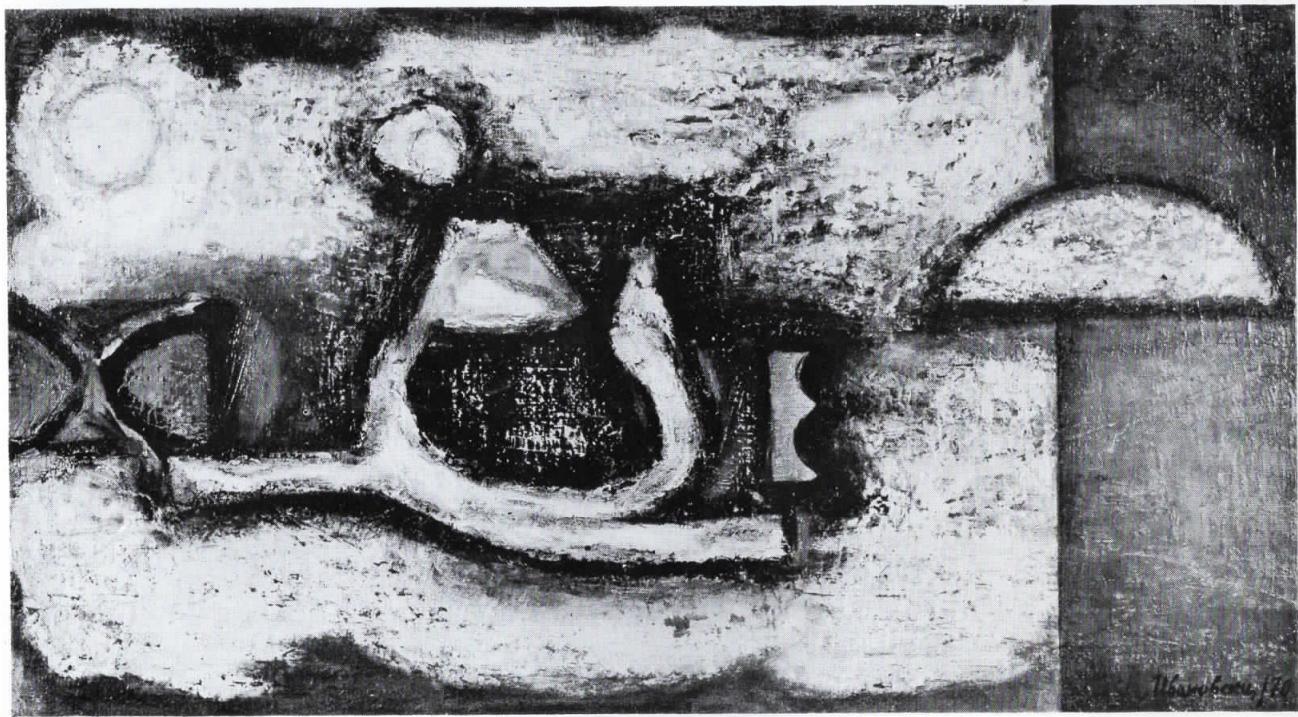
23

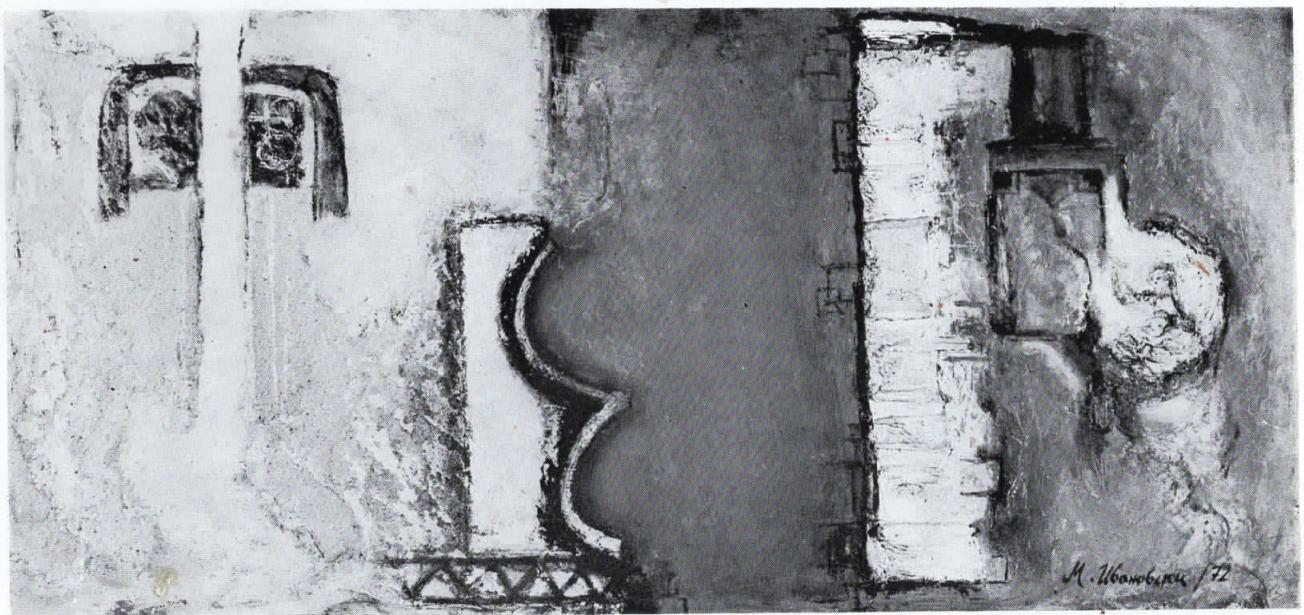
M. Krasnoborska / 62

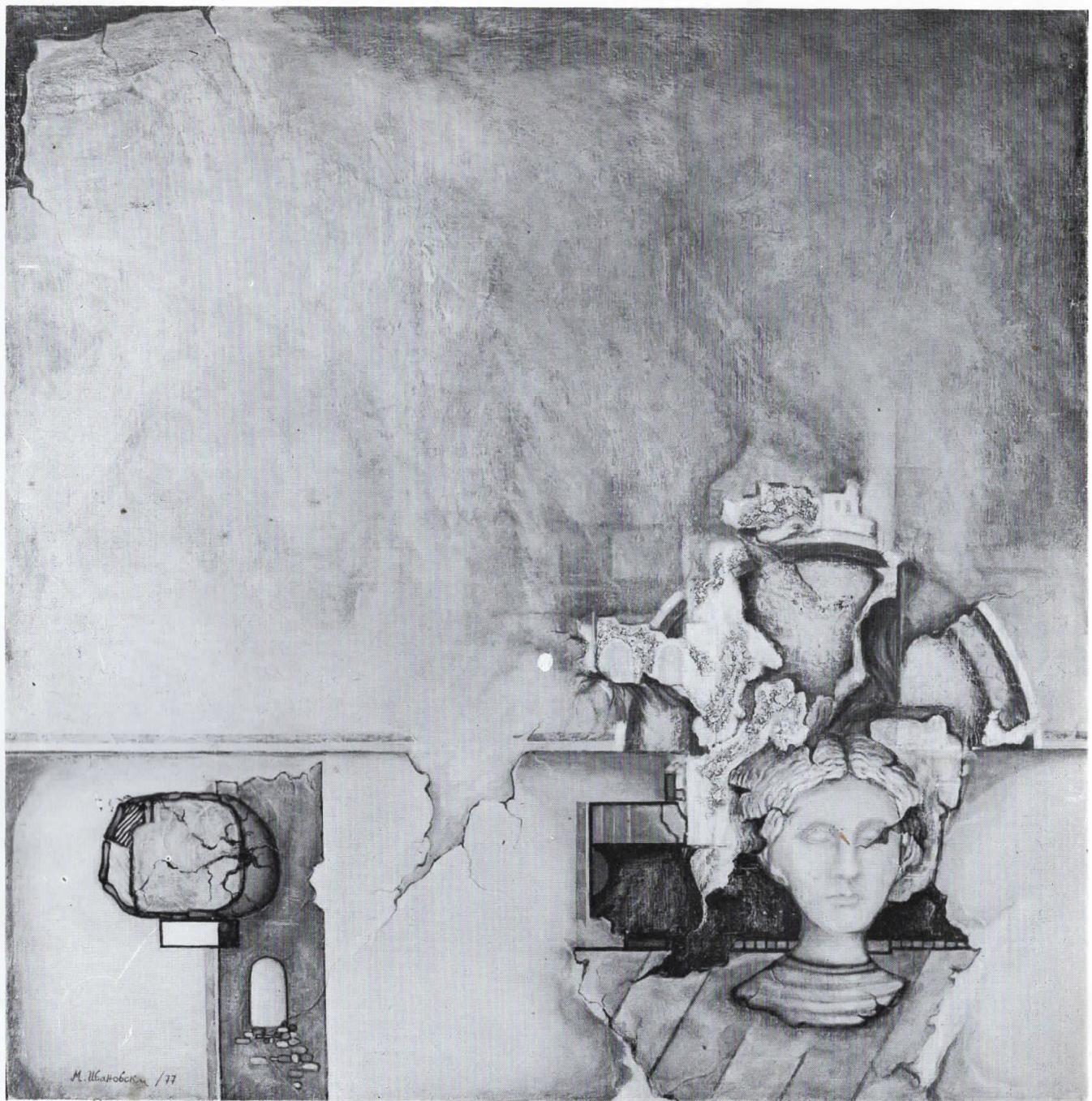

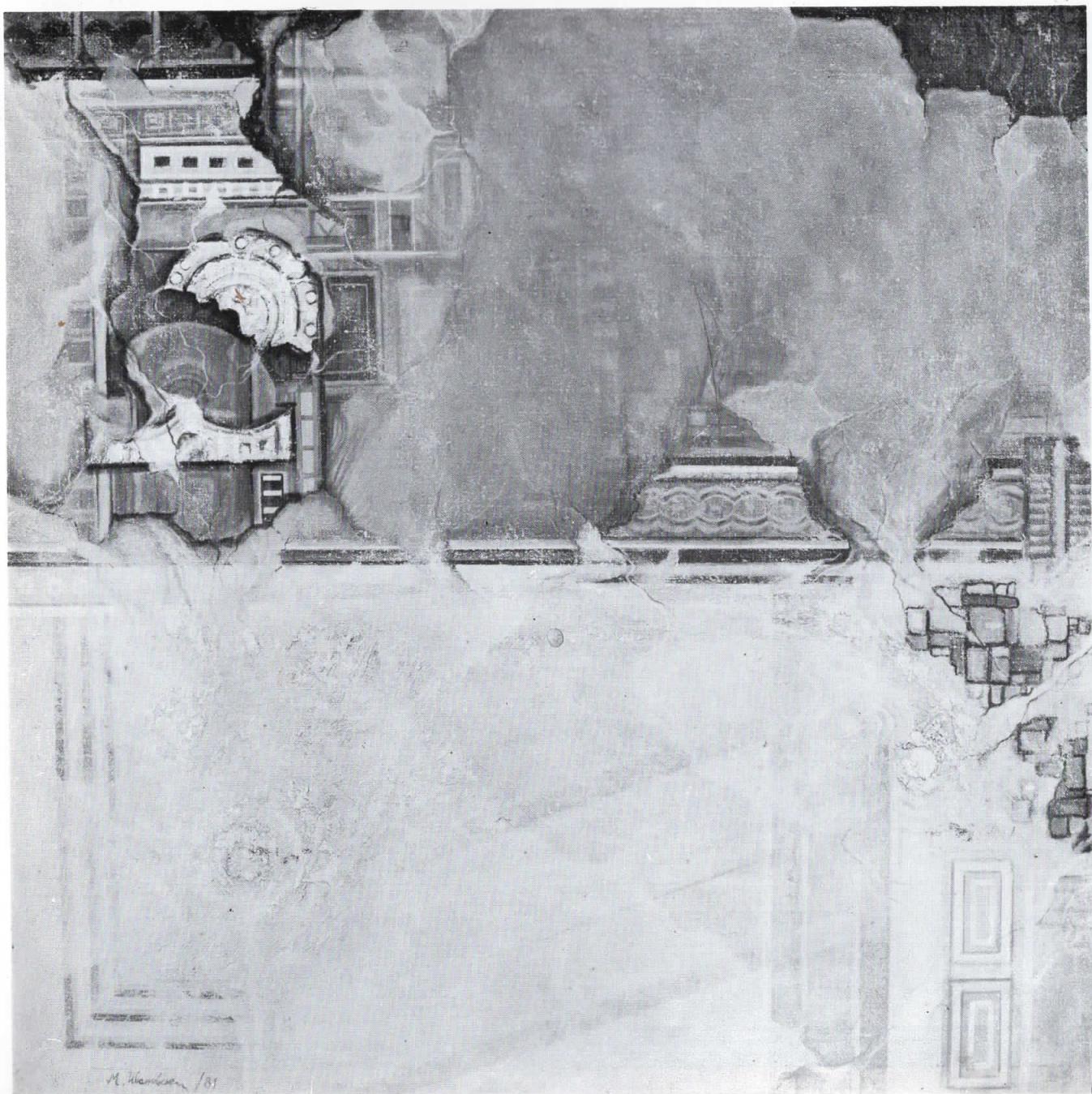

33

M. Wambier / 81

БЛАЖЕ КОНЕСКИ

АНГЕЛОТ НА СВЕТА СОФИЈА

Ти којшто толну време мина
под малтерот на сидот мрачен,
пак слободен си в простор зрачен
— о сине тих на мисла сина —
со живот пак ти гори видот
и зори како небо сидот.
Но таа лина што се крие
под малтерот на мојте гради
и — утеша од дните млади —
по убост кајо сестра ти е,
не, нема мајстор да ја спаси,
со мојот живот ќе се згаси.

ЧЕДО ЈАКИМОВСКИ

ФРЕСКА

Сам сред црквата И ангелот на сидот
како златен вitez над времето стои
Пред изворот на вечноста ми го дои видот
со одамна наслутени но незнајни бои.

Времето сака да го спепели но се согорува себе
со пламенот што му прска од огнената уста
Птицата на сонот по чело го гребе
и со цвет ја плоди бескрајноста пуста.

МАТЕЈА МАТЕВСКИ

ме врзаа млад и ме нарокое светец,
а јас лозите ги сакав и очите на селските моми
на гроздобер напанафур на сведен.

Сенката ми ја затворија ја врзаа оковаа
за вечни времиња што не знаат
ни сонот како расте ни денот како вјаса.

И сега ми дојдовте вие во возбуда во изненада
восхитени што тука сум виснал окручен од завидните старци.
А јас би сакал да слезам од овие сидишта
по славејот што клуна под стреата
по шумот на водите по ластарот на лозите
зашто уште копнежот клука и времето ме јаде
да слезам да истрчам да избегам во просторот
во просторот зрачен потопол од сето време.

БЛАЖЕ КОНЕСКИ

Направив манастир на скришно место,
да стои долго самотен,
да најдува неногаш за мене.
Рушители, нема да најдете во него злато и сребро,
а само студена полутемнина
како во таговна душа.

Нога го престапив првпат прагот од папертата,
плочите болно екнаа од моите нозе.
што дури запрев —
и темна тишина потоа до последната жилка ме полази
како морници што лазат.
Двајца светци од двете страни на црковната врата,
со исплашени погледи,
со длани испружени пред себе,
ме предваруваа возбудено да не одам понатаму.

Но јас жедно стапив под сводовите на кубето
нако да се запознавам веднаш самиот себе.
Погледнав наоноколу
и сидовите се раздвижија —

ЈОВАН КОТЕСКИ

Зборнете! — реков.

Но мојот глас ја урна тишината меѓу сводовите
и ме остави сам пред првидот на мојата свест,
зошто тие бесшумно се повлекоа
и пак се притаја по сидовите.
Запрев пред олтарот како да ќе се помолам богу,

Уште несмирен.
И-тогаш дочув јасно женско липање од сводот:
тоа Рахила ги кренала очајно рацете,
крши прсти
и плаче над мртвите младенци,
тајки во вселената.

ГАНЕ ТОДОРОСКИ

НЕРЕЗИ

Во секој заглед: Занемена големина!
Во сека мисла: Победа над невремето!
И одвет: Ваше сум Вчера!

Колку е малку нужно в очи да те збереме,
колку е многу нужно во дланиките на самочувството
да те сочуваме.

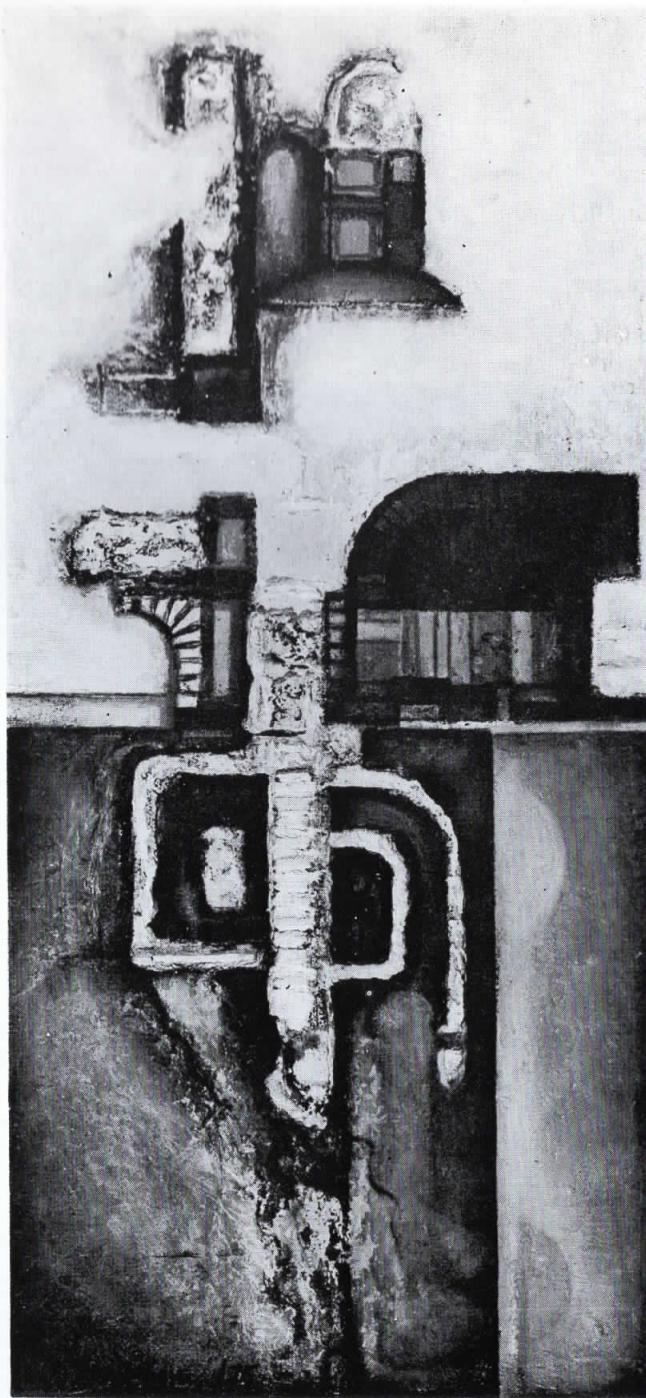
Витосни векови време требало да се надживеат,
векови невекувани
години неизгодинети
денови неразденети.

Витосни векови време во Костец со забравата
и — пак ти имаме.

Тука сме, речи ни: почесто елате тука
и узнавајте ја смислата
на своето постоење.

Блинотен врутон влеј се во нашите пориви,
така да истрајуваме,
така да се осмислиме,
така да убавееме.

Многузборлива немотијо, велиш ли:
и покриј се —
живееме, живееме, живееме.

20

СЛОЖЕНА ОРГАНИЗАЦИЈА НА ЗДРУЖЕН ТРУД „ИНТЕКС“ — СКОПЈЕ

Текстилен комбинат „БИТОЛАТЕКС“ — БИТОЛА

Во склоп на Комбинатот, здружени се четири ООЗТ и РЗ, кои произведуваат:

— ООЗТ Предилница: индустриски предива, рачна волница и др.

— ООЗТ Трикотажа: машка, женска и детска трикотажа

— ООЗТ Ткачница: јамбелии, волнени небиња и прекривачи за мебел

— ООЗТ Ракотворби: рачно изработена трикотажа, рачно изработени таписерији, производи домашни ракотворби

Сите производи на „Битолатекс“ ќе ги најдете во трговската мрежа низ целата земја.

